

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

INŠPEKTORAT ZA JAVNI SEKTOR

Tržaška 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 84

F: 01 478 83 31

E: gp.ijs@gov.si

I: www.ijs.gov.si

Številka: 0610-143/2016-16

Datum: 15.12.2016

Upravna inšpektorica Inšpektorata za javni sektor izdaja na podlagi 307.f člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 - uradno prečiščeno besedilo, 105/06, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13 – v nadaljevanju ZUP), v zadevi inšpekcijskega nadzora Centra za socialno delo Piran, Obala 114, 6320 Portorož, (v nadaljevanju CSD), ki ga zastopa direktorica

ZAPISNIK O INŠPEKCIJSKEM NADZORU

Inšpekcijski nadzor je bil opravljen na podlagi Letnega načrta dela IJS 2016 kot sistemski nadzor nad izvajanjem določb ZUP, Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US in 102/15, v nadaljevanju ZDIJZ) v delu, ki se nanaša na pristojnost upravne inšpekcije in Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 20/05, 106/05, 30/06, 86/06, 32/07, 63/07, 115/07, 31/08, 35/09, 58/10, 101/10 in 81/13, v nadaljevanju UUP) ter materialnih predpisov (v delih, ki se nanašajo na procesne določbe za vodenje upravnih postopkov), na podlagi katerih centri za socialno delo odločajo o pravicah, obveznostih in pravnih koristih strank.

Inšpekcijski nadzor je opravila upravna inšpektorica mag. Mateja Jaklič na sedežu organa dne 12.5.2016 med 9.30 in 16.00 uro. Pri nadzoru je bila prisotna direktorica CSD

Pri ugotovitvah je upravna inšpektorica smiselno upoštevala tudi *navodila in pojasnila* za izvedbo posameznih postopkov Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, kot pripravljavca predpisov, ki jih izvajajo centri za socialno delo.

Upravna inšpektorica je predstojnici CSD dne 23.11.2016 posredovala Osutek zapisnika o inšpekcijskem nadzoru, št. 0610-143/2016-13 z dne 23.11.2016 z namenom, da se z vsebino ugotovitev predhodno seznanijo in nanj poda morebitne pripombe, pojasnila. S strani CSD je IJS dne 5.12.2016 prejel pripombe na ugotovitve o opravljenem nadzoru. Upravna inšpektorica je pripombe smiselno upoštevala, kot je to razvidno iz nadaljevanja tega zapisnika.

I. UGOTOVITVE PRI POSTOPANJU NA POSAMEZNEM UPRAVNEM PODROČJU

V inšpekcijskem nadzoru je bil opravljen pregled naključno izbranih upravnih zadev na več upravnih področjih, in sicer na področju:

1. odločanja o odvzemu otrok, odločanja o skrbništvu za mladoletne osebe, oddaji v rejništvo in namestitvi v zavod,
2. odločanja o pravicah invalidov,
3. odločanja o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, in sicer za:

- pravico do denarne socialne pomoči,
 - pravico do državne štipendije,
 - oprostitev plačila institucionalnega varstva
4. odločanja o pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo, in sicer za:
- pravice iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo, in sicer za:
 - odločanje o pravici do materinskega nadomestila,
 - odločanje o pravici do starševskega nadomestila
 - pravice do družinskih prejemkov, in sicer za:
 - odločanje o pravici do pomoči ob rojstvu otroka.

Kadar socialno varstveni zavodi v izvrševanju javnih pooblastil, odločajo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznikov, postopajo po zakonu o splošnem upravnem postopku, če niso posamezna vprašanja postopka v tem ali drugem zakonu drugače urejena. (86. člen Zakona o socialnem varstvu, (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12 in 39/16, v nadaljevanju ZSV).

1. ODVZEM OTROK, REJNIŠTVO, SKRBNIŠTVO, NAMESTITEV V ZAVOD

1.1 Normativna ureditev

Kadar odločajo centri za socialno delo v upravnih stvareh o pravicah in koristih otroka po 120. in 121. členu Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 101/07 – odl. US, 90/11 – odl. US, 84/12 – odl. US in 82/15 – odl. US, v nadaljevanju ZZZDR), si morajo v posebnem ugotovitvenem postopku pred odločitvijo pridobiti *mnenje strokovne komisije* in razpisati ustno obravnavo. (88. člen ZSV) Strokovno komisijo imenuje *strokovni svet* CSD, če ni z drugim zakonom določena posebna komisija. Center za socialno delo izvaja ukrepe iz 1. odstavka 120. člena ZZZDR spremlja (3. odstavek 120. člena ZZZDR).

Rejništvo je institut družinskega prava, urejen v ZZZDR, kot posebna oblika varstva otrok, ki jim je potrebna oskrba in vzgoja pri osebah, ki niso njihovi starši. ZZZDR vsebuje določbe o namenu rejništva ter o postopku odločanja centra za socialno delo o namestitvi otroka v rejniško družino. Otroka, katerega telesni in duševni razvoj je ogrožen v okolju, v katerem živi, in ki iz različnih vzrokov ne more živeti pri starših, center za socialno delo odda v rejništvo (1. odstavek 157. člena ZZZDR). Privoljenje staršev za oddajo otroka v rejništvo ni potrebno, če je bil otrok staršem *odvzet* (158. člen ZZZDR).

Samo *izvajanje rejniške dejavnosti* pa je predmet posebnega zakonskega urejanja v Zakonu o izvajanju rejniške dejavnosti (Uradni list RS, št. 110/02, 56/06-odločba Ustavnega sodišča RS, 114/06-ZUTPG, 71/08-ZUTPG-A, 109/12-ZIRD-A; v nadaljevanju: ZIRD). Ta zakon ureja pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi izvajati rejniško dejavnost, postopek pridobitve dovoljenja za izvajanje te dejavnosti, način izvajanja rejniške dejavnosti, način in njeno financiranje ter nekatera druga vprašanja, povezana z izvajanjem rejniške dejavnosti.

V posvojitve se sme dati samo otrok, čigar starši so neznan ali že leto dni neznanega bivališča ali če so privolili pred pristojnim organom, da dajo otroka v posvojitev. Posvojitev je možna po preteku enega leta od izpolnitve prej navedenega pogoja, izjemoma pa je možna tudi pred potekom tega roka, če center za socialno delo ugotovi, da bi bilo to v korist otroka. (141. člen ZZZDR)

Prvi odstavek 219. člena ZSV določa, da pri odločanju o *postavitvi pod skrbništvo*, pri imenovanju ali razrešitvi skrbnika, pri odločanju o obsegu skrbnikovih pravic in dolžnosti ter o pravicah in koristih varovanca, center za socialno delo postopa po predpisih, ki veljajo za splošni upravni postopek, če ni v tem zakonu drugače določeno. V 220. členu ZSV je določeno, da sme CSD spreminjati svoje prejšnje odločitve glede skrbništva, če je to varovancu v korist in če s tem niso prizadete pravice drugih.

Osebi pod skrbništvom postavi center za socialno delo skrbnika. Dolžnost skrbnika je prostovoljna in častna. (179. člen ZZZDR)

Če je mogoče, in če to ni v nasprotju s koristmi varovanca, se imenuje za skrbnika njegov sorodnik. Skrbništvo se lahko poveri tudi ustrezni pravni osebi, ki imenuje osebo, odgovorno za izvajanje skrbništva. (182. člen ZZZDR)

Pri imenovanju skrbnika upošteva center za socialno delo želje varovanca, če jih je zmožen izraziti, ter želje njegovih bližnjih sorodnikov, če je to v korist varovanca.(183. člen ZZZDR)
Center za socialno delo imenuje skrbnika z odločbo, v kateri določi njegove dolžnosti ter obseg njegovih pooblastil. (186. člen ZZZDR)

- Skrbništvo nad mladoletnimi

Mladoletnika, ki nima staršev ali za katere starši ne skrbijo, postavi center za socialno delo pod skrbništvo. (201. člen ZZZDR) Skrbnik sme samo z odobritvijo centra za socialno delo:

- oddati mladoletnika v vzgojni zavod ali ga izročiti komu drugemu v vzgajanje, nego in oskrbo;
- vzeti mladoletnika iz šole ali spremeniti vrsto izobraževanja;
- odločati o izbiri poklica za mladoletnika ali opravljanju njegovega poklica;
- storiti druge pomembnejše ukrepe glede mladoletnika, ki jih določa zakon.(204. člen ZZZDR).

Skrbništvo nad mladoletnikom preneha, ko postane mladoletnik polnoleten, ko sklene zakonsko zvezo, ali ko ga kdo posvoji, ali če je postal roditelj in mu je z odločbo sodišča priznana popolna poslovna sposobnost.(205. člen ZZZDR).

- Namestitev v zavod

ZZZDR v 121. členu določa, da sme CSD sam ali v sporazumu s starši oddati otroka v zavod zaradi njegove osebne ali vedenjske motenosti, ki bistveno ogroža njegov zdrav osebni razvoj. Center za socialno delo odloči o ustavitvi izvrševanja tega ukrepa takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bil ukrep izrečen. Ukrep lahko traja največ tri leta. Na podlagi mnenja zavoda sme center za socialno delo izjemoma podaljšati tak ukrep tudi preko roka treh let. Tudi za tak ukrep veljajo že navedene omejitve. Otrok, ki dopolni osemnajst let, sme ostati v zavodu le v primeru, da v to privoli.

1.2 Zadeva št. 1203-23/2010

1. V zadevi se nahajajo tudi dokumenti, ki so evidentirani pod št. 1204-7/2009, iz njih pa izhaja, da gre za dokumente, ki izkazujejo dejanja CSD pri opravljanju strokovnih nalog, in sicer spremljanje dogajanja v družini ■.

2. CSD je ■ in ■ ■ posredoval dokument št. 1204-7/2009,1203-23/2010 z dne 13.10.2010 o začetku postopka na podlagi 120. člena ZZZDR. V njem je navedel, da je CSD na podlagi ocene ogroženosti ■ in mnenja sprejetega na medinstitucionalnem timskem sestanku dne 13.10.2011, po uradni dolžnosti začel ugotovitveni postopek po 120. členu ZZZDR. Hkrati je naslovnika vabil, da se zglasita na razgovor na CSD, v ponedeljek, dne 18.10.2010 ob 9. uri, v sobi št. 5 z opozorilom na posledice ob morebitnem neupravičenem izostanku. Iz odredbe o vročitvi in povratnic izhaja, da je bil dokument posredovan naslovnikom osebno, dne 13.10.2010, pri čemer ga je ■ prejel dne 27.10.2010, ■ pa 30.10.2010.

- Upravna inšpektorica uvodoma ugotavlja, da se v zadevi nahajajo dokumenti z dvema številka zadev, in sicer št. 1204-7/2009 in št. 1203-23/2010, ni pa uradnega zaznamka o tem, kako in zakaj se pridobljeni dokumenti zadeve št. 1204-7/2009 nahajajo v zadevi št. 1203-23/2010, kar predstavlja kršitev določb 2. odstavka 74. člena ZUP. Upravna inšpektorica sicer ocenjuje, da gre za ločeno evidentiranje dokumentov in dokumenti evidentirani pod št. 1204-7/2009, še ne predstavljajo upravne zadeve. Začetek upravnega postopka nakazuje dokument št. 1024-7/2009,1203-23/2010 z dne 13.10.2010, pri čemer pa upravna inšpektorica ugotavlja, da je številka dokumenta napisana napačno, saj ne vsebuje zaporedne številke dokumenta, kar predstavlja kršitev 30. točke, 2. člena UUP. Prav tako ni pravilen zapis številke dokumenta, saj je ta sestavljena iz dveh števil zadev, pravilna pa bi bila navedba zgolj št. 1203-23/2010-1 oziroma bi moral CSD postopati v skladu z določbami 152. člena UUP¹.

¹ (1) Če obstaja med posameznimi zadevami vsebinska ali formalna povezanost (na primer: več zahtevkov v isti vlogi; več zadev je rešenih s samo enim dokumentom, z eno odločbo; pravna oseba je spremenila svoj naziv ali se je razdelila v več pravnih oseb naslednic; fizična oseba je spremenila svoje osebno ime; glavna pisarna mora popraviti evidenco zadeve, evidentirane pod napačnim oziroma neustreznim klasifikacijskim znakom; vsebina zadeve se lahko evidentira pod več klasifikacijskimi znaki in podobno), se zadeve v evidenci povežejo z zaznamkom v polju "Zveza".

(2) Če se dve ali več zadev združi v eno, se odpre nova skupna zadeva. V tem primeru se na novo prispeli ali nastali dokument evidentira le pri skupni zadevi. Pri tej se tudi zapišejo številke zadev, ki so bile pridružene. V evidenci se pri

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da pri vabljenju strank niso bile upoštevane določbe 2. odstavka 102. člena ZUP. Opozarja tudi da mora biti dokument, v kolikor se vroča osebno po 87. členu ZUP, odposlan stranki toliko časa pred rokom, določenim za opravo nekega dejanja, da se naslovnik sploh lahko pravočasno seznanila z vsebino dokumenta. Vročitev namreč velja za opravljeno z dnem, ko naslovnik prevzame dokument. Če dokumenta ne prevzame v 15 dneh, velja vročitev za opravljeno z dnem preteka tega roka. V konkretnem primeru sta se naslovnika seznanila z vsebino dokumenta šele po 18.10.2010, ki je bil določen za dan razgovora, zato upravni organ tudi ne sme slediti opozorilom ob neupravičenem izostanku, ki ga je navedel v dokumentu.

3.CSD je dne 12.10.2010 z vabilom št. 1203-23/2010 vabil ■ na razgovor na CSD Piran, in sicer za petek, dne 22.10.2010 ob 10. uri. V vabilu je navedel krajši povzetek iz prejšnjega dokumenta 1204-7/2009,1203-23/2010 z dne 13.10.2010. V vabilu je navedeno še, da v primeru zadržanosti pokliče na telefonsko številko, da se dogovorijo za termin.

- V vabilu ni navedeno, kot kaj je ■ vabljen (kot stranka, prič, izvedenec itd.), ali mora povabljen priti osebno ali pa lahko pošlje pooblaščenca, ki jo bo zastopal; ni opozorjena na posledice, če se vabilu ne bi odzvala ali če ne bi sporočila, da ne more priti, kar predstavlja kršitev določb 70. člena ZUP.
- Ni opredeljene pisarniške odredbe o vročitvi z odreditvijo odpreme, kar predstavlja neupoštevanje določb 1. odstavka 169. člena UUP.²
- Številka dokumenta je napisana nepopolno, saj ne vsebuje zaporedne številke dokumenta, kar predstavlja kršitev 30. točke, 2. člena UUP.

CSD v pripombah pojasni, da v prvem vabilu (začetek postopka) CSD še ni navedel konkretnega ukrepa in ni opredelil statusa ter pravic ■ z namenom, da bi se ■ z večjo verjetnostjo odzvala vabilu, saj sta starša bila izrazito odklonilna do katerekoli informacije v zvezi z njuno skrbjo za ■, morebitnimi ukrepi CSD ter v poziciji ogroženosti. V osebnem stiku so ju nameravali seznaniti z uvedbo postopka, potekom postopka ter njunimi pravicami. Običajno starše v okviru postopka že na prvem razgovoru seznanimo z njunim statusom, pravicami, potekom postopka, nujnimi opravili v postopku, navodili ter pridobimo njuno izjavo. Glede pisarniške odredbe o vročitvi z odreditvijo odpreme, od inšpekcijskega nadzora dalje dosledno upoštevamo določbe 1. odstavka 169. člena UUP. Pred tem je veljalo za odredbo o osebni vročitvi, ko je bilo navedeno na dopisu »vročiti«.

- Upravna inšpektorica glede pojasnil CSD zgolj poudarja, da v kolikor specialen predpis postopka za določene primere posebej ne ureja, velja ZUP. Uradna oseba mora namreč ves čas postopka skrbeti za uresničevanje načela varstva pravic strank v postopku.³ Glede odredb o vročanju velja »Vročiti:«, vendar z navedbo, komu in na kakšen način, npr.

»Vročiti:

Ime, priimek, naslov – osebno.«

pridruženih zadevah napiše zveza, novi dokumenti pa se pri teh zadevah ne morejo evidentirati. Pridružene zadeve se označijo kot opuščene.

(3) Če se zadeva razdruži v dve ali več samostojnih zadev, se pri novo nastalih zadevah kot zveza zapiše številka prejšnje skupne zadeve, pri prejšnji skupni zadevi pa številke vseh novo nastalih zadev. Kasnejši dokumenti se evidentirajo po splošnih pravilih v novo nastalih zadevah. Pod isto številko ne more biti evidentiranih več zadev; ista zadeva ne more biti evidentirana pod več številkami.

² Javni uslužbenec, ki je pripravil dokument za odpremo, je ne glede na to, kdo je dokument podpisal, dolžan dati glavni pisarni natančno pisarniško odredbo, na kateri naslov ali naslove je treba dokument odposlati, katere priloge je treba priložiti in kako naj se dokument odpošlje.

³ Pri postopanju in odločanju morajo organi omogočiti strankam, da čim lažje zavarujejo in uveljavijo svoje pravice; pri tem morajo skrbeti za to, da stranke ne uveljavljajo svojih pravic v škodo pravic drugih in ne v nasprotju z javno koristjo, določeno z zakonom ali z drugim predpisom.

Kadar uradna oseba glede na podano dejansko stanje izve ali sodi, da ima stranka v postopku podlago za uveljavitev kakšne pravice, jo na to opozori.

Pri odločanju o pravicah, obveznostih in pravnih koristih strank se nasproti njim uporabljajo tisti s predpisi določeni ukrepi, ki so zanje ugodnejši, če se z njimi doseže namen predpisa.

Organ mora skrbeti, da nevednost in neukost stranke in drugih udeležencev v postopku nista v škodo pravic, ki jim gredo po zakonu. (7. člen ZUP)

4. Dne 2.11.2010 se je sestala Strokovna komisija CSD v upravni zadevi odvzema ■, ki je na podlagi vpogleda v zbrano dokumentacijo o zadevi ter opravljenega razgovora z ■ oblikovala in v zapisnik, št. 1203-23/2010 zapisala Strokovno mnenje.

- Številka dokumenta je napisana nepopolno, saj ne vsebuje zaporedne številke dokumenta, kar predstavlja kršitev 30. točke, 2. člena UUP.

5. V zadevi se nahaja dokument »povzetek razgovora« z dne 5.11.2010. Iz zapisanega izhaja, da je na CSD prišel neavbljeni ■. V povzetku razgovora so navedene izjave ■ in dogovor CSD z ■. Dokument je podpisana s strani uradne osebe CSD.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da bi moral biti v konkretnem primeru o tem uradnem dejanju napisan zapisnik. Po oceni upravne inšpektorice gre za pomembnejše uradno dejanje, v zapisu pa je vsebovana tudi izjava stranke – ■, ki pa ni zapisana v prvi osebi in podpisana, zato gre za kršitev določb 1. odstavka 76. člena ZUP.
- Dokument ne vsebuje številke dokumenta, kar predstavlja kršitev določb 5. točke 1. odstavka 164. člena UUP⁴.

6. CSD je izdal začasno odločbo št. 1203-23/2010 z dne 15.11.2010. V izreku odločbe je odločil, da:

1. se ■ z dnem 15.11.2010 začasno odvzame ter namesti v Krizni center za otroke in mladostnike ■,
2. ■ v času bivanja ■ v Kriznem centru prepove stike z ■,
3. za čas trajanja začasne odločbe se ■ postavi pod skrbništvo,
4. pritožba zoper začasno odločbo ne zadrži njene izvršitve,
5. stroškov postopka ni bilo.

- V uvodu odločbe je navedenih več pravnih podlag za njeno izdajo (1. odstavek 10.b, člena, 120. člen ZZZDR in 221. člen ZUP), ki pa glede na konkreten primer ne predstavljajo pravnih podlag, ki bi jih bilo potrebno navesti v uvodu odločbe. Upravna inšpektorica pojasnjuje, da je v uvodu potrebno navajati predpis o pristojnosti organa⁵. Po mnenju upravne inšpektorice je to le 120. člen ZZZDR in 221. člen ZUP.
- V prvi točki izreka naveden rok izvršitve, t.j. dne 15.11.2010, ni ustrezen. Kot izhaja iz prispelih povratnic, je bila odločba zadnji stranki vročena šele dne 22.11.2010, odločba pa ne more postati izvršljiva pred vročitvijo stranki (v konkretnem primeru dne 15.11.2011)⁶, saj je vročitev pogoj za nastanek pravnih posledic. Rok izvršitve se namreč lahko vedno določi le od vročitve odločbe dalje (lahko isti dan), ne pa "takoj" (po izdaji) ali glede na drug dejavnik, ki lahko nastopi pred vročitvijo⁷. Upravna inšpektorica zato še posebej izpostavlja pomen izreka upravne odločbe, saj je izrek najpomembnejši del odločbe, ker se edino z izrekom določajo pravice in obveznosti strank, in med vsemi sestavnimi deli odločbe izrek edini pridobi status dokončnosti, pravnomočnosti in izvršljivosti⁸. Za izrek v drugi točki, glede na določbo 106. člena ZZZDR⁹, ni pravne podlage. Tretja točka izreka je nedoločna, nejasna, saj v njej ni odločeno o skrbništvu (komu, naloge skrbnika), po oceni upravne inšpektorice bila v konkretnem primeru potrebna navedba, da bo o tem izdana posebna odločba, vse to predstavlja kršitve določb 213. člena ZUP.
- Obrazložitev odločbe je pomanjkljiva, saj v njej ni navedenih dokazov, na katere je oprto ugotovljeno dejansko stanje (npr. ■ sta bila večkrat vabljena na razgovor - kdaj, kako,

⁴ Če predpisi ne določajo drugače, morajo vsi dokumenti organa državne uprave poleg besedila dokumenta vsebovati še najmanj: 5. številko dokumenta.

⁵ Glej ZUP s komentarjem. Inštitut za javno upravo, Ljubljana, 2004.

⁶ 2. odstavek 224. člena ZUP

⁷ Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP): s komentarjem, T. Jerovšek et al., Ljubljana: Nebra, 2004, str. 198.

⁸ Primerjaj 2. odstavek 225. člena ZUP.

⁹ 106. člen ZZZDR določa, da ima otrok pravico do stikov z obema staršema, oba starša imata pravico do stikov z otrokom. S stiki se zagotavljajo predvsem otrokove koristi.

Za odločanje o stikih otrok s starši je na podlagi 106. člena ZZZDR pristojno sodišče. Ustavno sodišče Republike Slovenije je že z odločbo, št. U-I-312/00-40 z dne 23.4.2003 (Uradni list RS, št. 42/2003) razveljavilo 1. odstavek 106. člena ZZZDR, ki je določal pristojnost centra za odločanje o stikih. Ustavno sodišče je odločilo, da razveljavitev navedenega člena ZZZDR začne učinkovati po preteku enega leta od objave odločbe v Uradnem listu.

ali sta se vabilu odzvala, ali jima je bilo vabilo pravočasno vročeno, kar izhaja iz prispelih povratnic; CSD je prejel več prijav – koliko in kdaj, na kakšen način - dokazila; od meseca oktobra ■ni ■- kako je to ugotovljeno, katere listine to dokazujejo, itd.), niso navedene določbe predpisov, na katere se opira odločba za 1., 2., 3. točko izreka ter za izdajo začasne odločbe na podlagi 221. člena ZUP. Za četrto točko izreka so navedene napačne določbe predpisov, na katere se opira odločba. CSD v obrazložitvi navaja, da »v skladu s 3. odstavkom 290. člena ZUP¹⁰, pritožba ne zadrži izvršitve začasne odločbe, ker gre za ukrepe v javnem interesu in je v predmetni zadevi potrebno zaščititi interese ■.« Iz odločbe ne izhaja, da je bila pravna podlaga za njeno izdajo 144. člen ZUP, pa tudi materialni predpis ne določa, da pritožba zadrži izvršitev odločbe. Upravna inšpektorica ugotavlja, da v konkretnem primeru ni bilo mogoče ugotoviti, ali so bili izpolnjeni pogoji za izrek o nesuspendivnosti odločbe, saj te okoliščine niso bile obrazložene v obrazložitvi, ZZZDR pa tudi ne določa, da bi se lahko izvršila odločba, zoper katero pritožbeni rok še teče. Zato ne gre za primer, ko bi bil tak izrek možen že na podlagi zakona. To pomeni, da bi bil izrek možen le, če bi šlo za nujne ukrepe v javnem interesu ali če bi zaradi odložitve izvršbe lahko nastala za kakšno stranko nepopravljiva škoda. V tem primeru bi bilo treba takšne razloge ugotoviti in jih v obrazložitvi tudi natančno navesti. Vendar iz obrazložitve odločbe ni razvidno, da bi CSD ugotavljal obstoj takšnih razlogov, saj tega dela odločbe (izrek o nesuspendivnosti) sploh ni obrazložil. Istočasno upravna inšpektorica opozarja, da v kolikor niso obstajali pogoji za izrek o nesuspendivnosti odločbe (nujni ukrepi v javnem interesu, s katerimi ni mogoče odlašati, ali bi zaradi odložitve izvršbe nastala za kakšno stranko nepopravljiva škoda, pritožba pa ne zadrži izvršitve), odločba tudi ne bi postala izvršljiva že z vročitvijo, ampak bi bilo potrebno počakati do njene dokončnosti (do dneva poteka pritožbenega roka, če pritožba ne bi bila vložena, ali v primeru pritožbe, do vročitve drugostopenjske odločbe). Upravna inšpektorica opozarja, da je pravna podlaga za odločitev v 4. točki izreka lahko le 2. odstavek 236. člena ZUP¹¹, pod pogojem, da je v obrazložitvi javni interes detajlno obrazložen na konkretnem primeru, kar pa iz predmetne odločbe ne izhaja, saj obrazložitev javnega interesa ali nastanka nepopravljive škode, ki bi nastala stranki zaradi odložitve izvršbe (detajlno obrazložene nepopravljive škode na konkretnem primeru), v odločbi ni. Zato se ugotavljajo kršitve določb 214. člena ZUP.

- Pisarniška odredba o vročitvi ne vsebuje odredbe o načinu vročitve, kar predstavlja neupoštevanje določb 3. odstavka 83. člena ZUP, 1. odstavka 87. člena ZUP in 1. odstavka 169. člena UUP.
- Navajanje pisarniške odredbe »vložiti v spis« je neustrezno, saj organ ne odreja sam sebi način hranjenja dokumentarnega gradiva, kar ga zavezuje že po določbi drugega odstavka 169. člena UUP, ki določa, da se dokumenti, ki so nastali pri delu organa, pri organu hranijo v izvorniku. Javni uslužbenec mora glavni pisarni zgolj odrediti, na kateri naslov ali naslove je treba dokument *odposlati*, katere priloge je treba priložiti in kako naj se dokument *odpošlje*¹².
- Odločba ne vsebuje zaporedne številke dokumenta, kar predstavlja kršitev 30. točke, 2. člena UUP.

7.V zadevi se nahaja dokument št. 1203-23/2010 z dne 16.11.2010, ki v prvem delu vsebuje naziv »uradni zaznamek« z navedbo telefonskega sporočila ■. Iz zaznamka izhaja, da je uslužbenka CSD seznanila ■ tudi o izdani začasni odločbi ter da so se dogovorili za razgovor za naslednji dan. V nadaljevanju dokumenta je naveden datum »17.11.2010« in naslov »Zapis razgovora« z navedbo prisotnih oseb, direktorice in strokovne delavke. Iz zapisa izhaja, da ta vsebuje izjave ■ v tretji osebi, v kateri ta med drugim pove ■ ter nasprotuje izdaji začasne odločbe, da se bo preko odvetnika nanjo pritožila. Na koncu dokumenta je navedena in podpisana uradna oseba, ki je vsebino dokumenta zapisala.

¹⁰ Če gre za nujne ukrepe v javnem interesu, ki jih ni mogoče odlagati, pritožba pa ne zadrži izvršitve odločbe, se lahko ugotovi izvršljivost odločbe in določi način izvršbe v izreku odločbe, ki naj se izvrši.

¹¹ Določa, da se izjemoma lahko izvrši odločba, zoper katero pritožbeni rok še teče, in odločba, zoper katero je vložena pritožba, če zakon tako določa, če gre za nujne ukrepe v javnem interesu, s katerimi ni mogoče odlašati (4. točka prvega odstavka 144. člena tega zakona) ali če bi zaradi odložitve izvršbe nastala za kakšno stranko nepopravljiva škoda.

¹² 1. odstavek 169. člena UUP.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da je tak zapis uradnih dejanj neustrezen. Zapis razgovora na uradnem zaznamku, ni dopusten. Vsebini uradnega zaznamka in zapisa razgovora bi morali biti sestavljeni vsaka na svojem dokumentu in ne na skupnem. Pisanje izjave stranke kot »zapis razgovora« ni ustrezen, saj gre po oceni upravne inšpektorice za zapis pomembnega uradnega dejanja v upravnem postopku, v katerem je stranka podala izjavo (ni bila zapisana v prvi osebi), ki bi morala biti zapisana v zapisniku, iz zadeve pa tudi ni razvidno, da bi bila stranki dana možnost, da svojo izjavo podpiše, zato se ugotavljajo kršitve določb 1. odstavka 76. člena ZUP in posledično kršenje načela varstva pravic strank (7. člen ZUP)¹³.

8.CSD je razpisal narok na ustno obravnavo, št. 1203-23/2010 z dne 26.11.2010. Na dokumentu je v uvodu navedeno »Zadeva: ■ – NAROK ZA USTNO OBRAVNAVO«, v nadaljevanju pa »obveščamo Vas ...«.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da vabilo na narok ne vsebuje pravne podlage za vabiljenje na narok (v konkretnem primeru je to 154. člen ZUP) in navedbe organa, ki razpisuje narok z (sicer v dokumentu navedeno) upravno zadevo, v kateri se narok razpisuje. Glede na to, da gre v konkretnem primeru za predstavitev dokazov - izvedeniškega mnenja (ki je bilo na podlagi pojasnil CSD strankam vročeno že pred narokom - osebno), bi moralo biti posledično v vabilu navedeno tudi kateri dokumenti se bodo predstavili na naroku (npr. izvedeniško mnenje). Zato se ugotavlja nedoslednost pri uporabi določb 71. člena ZUP.
- Pisarniška odredba o vročitvi ne vsebuje odredbe o načinu vročitve, kar predstavlja neupoštevanje določb 3. odstavka 83. člena ZUP, 1. odstavka 87. člena ZUP in 1. odstavka 169. člena UUP.
- Iz kopije vročilnice izhaja, da je bil dokument vročen le ■, osebno, na CSD dne 26.11.2010, dokazila o opravljeni vročitvi ■, pa v dokumentu ni, kar predstavlja nedoslednost pri vročanju dokumentov in s tem kršitev določb 6. odstavka 117. člena UUP.
- Dokument ne vsebuje zaporedne številke dokumenta, kar predstavlja kršitev 30. točke, 2. člena UUP.

9. Iz dokumentacije pridobljene v inšpekcijskem nadzoru izhaja, da je CSD v okviru predmetnega postopka izvedel postopek o postavitvi ■ pod skrbništvo, to upravno zadevo pa je CSD pravilno evidentiral pod novo zadevo št. 1203-34/2010 s povezavo na predmetno zadevo št. 1203-23/2010. V zadevi št. 1203-23/2010 je vsebovan uradni zaznamek o pridobljeni odločbi št. 1203-34/2010 o postavitvi ■ pod skrbništvo.

10.CSD je izdal odločbo št. 1203-34/2010 z dne 10.12.2010 o postavitvi ■ pod skrbništvo. V izreku je navedeno, da se:

1. ■ postavi pod skrbništvo,
2. da bo skrbniške naloge opravljal CSD,
3. da so skrbniške naloge predvsem, da se poskrbi za ■ varstvo, vzgojo in izobrazbo enako kot bi za to poskrbeli starši z namenom, da se s skrbjo, vzgojo in izobrazbo vsestransko razvije osebnost ■ in da se ■ usposobi za samostojno življenje in delo,
4. da pritožba ne zadrži izvršitve odločbe,
5. da v tem postopku niso nastali stroški.

- Uvod odločbe vsebuje odvečne pravne podlage za njeno izdajo (10.b člen ZZZDR v povezavi z 201. členom ZZZDR ter v skladu s 1. odstavkom 207. člena ZUP), ki pa glede na konkreten primer ne predstavljajo pravnih podlag, ki bi jih bilo potrebno navesti v uvodu odločbe. Upravna inšpektorica pojasnjuje, da je v uvodu potrebno navajati

¹³ Pri postopanju in odločanju morajo organi omogočiti strankam, da čim lažje zavarujejo in uveljavijo svoje pravice; pri tem morajo skrbeti za to, da stranke ne uveljavljajo svojih pravic v škodo pravic drugih in ne v nasprotju z javno koristjo, določeno z zakonom ali z drugim predpisom.

Kadar uradna oseba glede na podano dejansko stanje izve ali sodi, da ima stranka v postopku podlago za uveljavitev kakšne pravice, jo na to opozori.

Pri odločanju o pravicah, obveznostih in pravnih koristih strank se nasproti njim uporabljajo tisti s predpisi določeni ukrepi, ki so zanje ugodnejši, če se z njimi doseže namen predpisa.

Organ mora skrbeti, da nevednost in neukost stranke in drugih udeležencev v postopku nista v škodo pravic, ki jim gredo po zakonu.

predpis o pristojnosti organa¹⁴. V konkretnem primeru je pravilna pravna podlaga za izdajo predmetne odločbe (glede na vsebino odločanja) le 201. člen ZZZDR. Navajanje ostalih pravnih podlag pa ni potrebno; neustrezna je tudi navedba upravne zadeve, in sicer bi bilo pravilneje: »v upravni zadevi postavitve skrbnika ■...«, kar predstavlja kršitve 212. člena ZUP.

- Po oceni upravne inšpektorice je izrek v 3. točki premalo določen – navedeno bi moralo biti tudi trajanje skrbniških nalog glede na določbe 205. člena ZZZDR¹⁵.
- Obrazložitev odločbe je pomanjkljiva, saj v njej ni navedenih vseh dokazov, na katere je oprto ugotovljeno dejansko stanje (navedba konkretnih listin, izjav strank), niso navedene vse določbe predpisov, na katere se opira odločba (npr. za 3. točko izreka). Odločitev 4. točke izreka ni obrazložena, naveden 3. odstavek 290. člena ZUP pa je neustrezen. Upravna inšpektorica ugotavlja, da v obrazložitvi niso bili na argumentiran način navedeni razlogi za izrek o nesuspendivnosti odločbe. ZZZDR namreč ne določa, da bi se v takšnih primerih lahko izvršila odločba, zoper katero pritožbeni rok še teče, zato ne gre za primer, ko bi bil tak izrek možen že na podlagi zakona. Materialni predpis (ZZZDR) namreč ne določa, da pritožba zoper odločitev v postopkih postavitve prod skrbništvo. To pomeni, da bi bil izrek možen le, če bi šlo za nujne ukrepe v javnem interesu ali če bi zaradi odložitve izvršbe lahko nastala za kakšno stranko nepopravljiva škoda. V tem primeru bi bilo treba takšne razloge ugotoviti in jih v obrazložitvi tudi natančno navesti. Vendar iz obrazložitve odločbe ni razvidno, da bi CSD ugotavljal obstoj takšnih razlogov, saj tega dela odločbe (izrek o nesuspendivnosti) sploh ni obrazložil. Istočasno upravna inšpektorica opozarja, da v kolikor niso obstajali pogoji za izrek o nesuspendivnosti odločbe (nujni ukrepi v javnem interesu, s katerimi ni mogoče odlašati, ali bi zaradi odložitve izvršbe nastala za kakšno stranko nepopravljiva škoda, pritožba pa ne zadrži izvršitve), odločba tudi ne bi postala izvršljiva že z vročitvijo, ampak bi bilo potrebno počakati do njene dokončnosti (do dneva poteka pritožbenega roka, če pritožba ne bi bila vložena, ali v primeru pritožbe, do vročitve drugostopenjske odločbe). Zato se ugotavljajo kršitve določb 214. člena ZUP.
- Pisarniška odredba o vročitvi ne vsebuje odredbe o načinu vročitve strankam (■), kar predstavlja neupoštevanje določb 3. odstavka 83. člena ZUP, 1. odstavka 87. člena ZUP in 1. odstavka 169. člena UUP.
- V kopiji zadeve, ki jo je prejela upravna inšpektorica ni dokazila o vročitvi odločbe, niti se na odločbi ni ugotavljala dokončnost in pravnomočnost. Ugotavljanje dokončnosti in pravnomočnosti odločbe pa je bistvenega pomena za izvršitev odločbe (tudi vpis v matično knjigo!!!). Odločba, ki se ne more več izpodbijati s pritožbo, je dokončna. Odločba, dokler ni pravilno vročena vsem strankam¹⁶, pa ni izvršljiva.¹⁷ Dokler odločba ni vročena stranki, tudi ne more biti izvršljiva (224. člen ZUP), organ pa ne more narediti nobenih izvršilnih dejanj. Postati tudi ne more dokončna v upravnem postopku (224. člen ZUP) niti pravnomočna (225. člen ZUP). Šele od dneva, ko je bila stranki vročena odločba prve stopnje, začne teči rok za pritožbo (235. člen ZUP)¹⁸, kar pomeni, da v primeru, ko je v postopku udeleženih več strank, začne teči rok za pritožbo od dne, ko je odločbo prejela zadnja stranka. Zato se ugotavljajo kršitve določb 5. odstavka 183. člena¹⁹ in 6. odstavka 117. člena UUP ter 224. in 225. člena ZUP.

CSD pojasni, da v spisu obstoji vročilnica, da je bila odločba dne 21.12.2010 vročena. V spisu tudi obstoji vrnjeno pismo iz katerega izhaja, da je pošta dne 21.12.2010 pustila ■obvestilo, da jo čaka pošiljka, ki jo lahko v 15-ih dneh osebno prevzame na pošti. Ker v 15 dneh ni dvignila pošiljke ji je poštar dne 6.1.2011 želel pošiljko pustiti v hišnem predalčniku, a tega ni mogel storiti, ker niso imeli urejenega hišnega predalčnika. V skladu z določilom 4. točke 87. člena ZUP vročitev velja za opravljeno z dnem, ko naslovnik prevzame dokument. Če dokumenta ne

¹⁴ glej ZUP s komentarjem. Inštitut za javno upravo, Ljubljana, 2004.

¹⁵ Skrbništvo nad mladoletnikom preneha, ko postane mladoletnik polnoleten, ko sklene zakonsko zvezo, ali ko ga kdo posvoji, ali če je postal roditelj in mu je z odločbo sodišča priznana popolna poslovna sposobnost.

¹⁶Vročitev po prejšnjem odstavku tega člena velja za opravljeno z dnem, ko naslovnik prevzame dokument. Če dokumenta ne prevzame v 15 dneh, velja vročitev za opravljeno z dnem preteka tega roka. Po preteku tega roka vročevalec pusti dokument iz prvega odstavka tega člena v hišnem oziroma izpostavljenem predalčniku naslovnika. Kolikor stranka nima predalčnika ali je ta neuporaben, vročevalec vrne pošiljko pošiljatelju. Pisno sporočilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati obvestilo o posledicah takega vročanja. (4. odstavek 87. člena ZUP).

¹⁷ Glej določbe 224. člena ZUP.

¹⁸ Glej Upravno procesno pravo, V. Andronja, E. Kerševan, str. 227, 228.

¹⁹ Pred vložitvijo zadeve v tekočo zbirko dokumentarnega gradiva se na način določen v predpisih ugotovi in potrdi dokončnost ali pravnomočnost upravnega akta, s katerim je bil postopek zaključen.

prevzame v 15 dneh, velja vročitev za opravljeno z dnem preteka tega roka. Po preteku tega roka vročevalec pusti dokument iz prvega odstavka tega člena v hišnem oziroma izpostavljenem predalčniku naslovnika. Kolikor stranka nima predalčnika ali je ta neuporaben, vročevalec vrne pošiljko pošiljatelju. Pisno sporočilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati obvestilo o posledicah takega vročanja. Dne 5.1.2011 je odločba postala pravnomočna. S tem dnem smo odločbo posredovali tudi Upravni enoti Piran, da bi lahko v matični knjigi zaznamovali postavitev skrbnika ■.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da upravna inšpektorica dokazil o poskusu vročitve dokumenta s strani CSD ni prejela, ne glede na navedeno pa pojasnila CSD niso ustrezna in so si sama s seboj v nasprotju, ugotavljanje datuma nastanka pravnomočnosti pa je napačno. CSD najprej navaja, da je bila odločba dne 21.12.2010 vročena, nadalje pa, da je bil opravljen poskus vročitve, pri čemer naj bi poštar pustil obvestilo stranki, da dokument prevzame v 15-dneh (kar pomeni, da je obvestilo moral pustiti v hišnem predalčniku), nadalje pa navaja, da ker pošiljke stranka ni dvignila v 15-tih dneh, je skušal pismo pustiti v hišnem predalčniku, ki pa ni bil urejen, zato je bila pošiljka vrnjena na CSD. Upravna inšpektorica v izogib ponavljanju že navedenih gornjih ugotovitev opozarja, da se vročitev šteje za opravljeno na dan, ko oseba prevzame dokument. Če to ne stori, nastopi fikcija vročitve, zato bi bil v konkretnem primeru 15. dan 5. 1. 2011, kar pomeni, da bi odločba postala pravnomočna dne 21. 1. 2011 in ne 5. 1. 2011, kot to napačno ugotavlja CSD.
- Številka dokumenta je napisana pomanjkljivo, saj ne vsebuje zaporedne številke dokumenta, kar predstavlja kršitev 30. točke, 2. člena UUP.

11.CSD je dne 13.12.2010 izdal odločbo št. 1203-23/2010 o odvzemu ■ in namestitvi ■ v rejniško družino. V izreku je odločil, da:

1. se ■ in ■ odvzame ter namesti v rejniško družino,
2. s pravnomočnostjo te odločbe preneha veljati začasna odločba CSD št. 1203-23/2010 z dne 15.11.2010,
3. z odvzemom ne prenehajo druge dolžnosti in pravice staršev do ■,
4. bo CSD Piran spremljal izvajanje ukrepa,
5. pritožba ne zadrži izvršitve odločbe,
6. posebni stroški postopka niso nastali.

- V uvodu odločbe navedena pravna podlaga (10.b člen ZZZDR) je nepravilna. Upravna inšpektorica pojasnjuje, da je v uvodu potrebno navajati predpis o pristojnosti organa²⁰. Po mnenju upravne inšpektorice je to 120. člen ZZZDR in 157. člen ZZZDR, ki pa v uvodu nista navedena, kar predstavlja kršitev določb 212. člena ZUP.
- Glede odločitve v 1. točki izreka o namestitvi v rejniško družino, upravna inšpektorica opozarja, da se v uvodu navajajo pravne podlage za izdajo odločbe, ki predstavljajo oz. določajo pristojnost organa. Pravne podlage za izrečne ukrepe morajo biti navedene in obrazložene v obrazložitvi odločbe. V 2. točki je izrek nepravilno oblikovan glede na določbo 3. odstavka 221. člena ZUP, ki določa, da se z odločbo, ki se izda o glavni zadevi po končanem postopku, razveljavi začasna odločba, ki je bila izdana med postopkom. S pravnomočnostjo te odločbe ne preneha veljati začasna odločba, temveč je potrebno v izreku odločiti o pogojih, ki so povezani s konkretno odločitvijo organa, torej bi bilo pravilno »Začasna odločba CSD št. 1203-23/2010 z dne 15.11.2010 se razveljavi«. Če se odločba razveljavi, se ne odpravijo pravne posledice, ki so iz nje že nastale, ne morejo pa nastati iz nje nobene nadaljnje pravne posledice²¹. Izrek odločbe v 3. točki je nepotreben, saj te pravice izhajajo iz zakona in se o njih posebej ne odloča. Izrek odločbe v 4. točki je brezpredmeten, saj organ sam sebi z odločbo ne nalaga pravic in obveznosti, ki jih je po uradni dolžnosti dolžan izvesti že na podlagi materialnega predpisa. Tretja in četrta točka izreka ne predstavljata drugih pogojev ali nalogov povezanih z odločitvijo organa o predmetu postopka. Zato se ugotavljajo kršitve določb 213. člena ZUP.
- V obrazložitvi odločbe je sicer opisano dejansko stanje, niso pa navedeni vsi dokazi, na katere je oprto dejansko stanje (npr. Strokovni kolegij CSD je sprejel sklep... - ni

²⁰ glej ZUP s komentarjem. Inštitut za javno upravo, Ljubljana, 2004.

²¹ glej pravne posledice odprave in razveljavitve odločb - 281. člen ZUP.

navedena številka in datum sklepa, ni navedenih datumov oprave v odločbi opisanih procesnih dejanj - npr. kdaj in kako so bile podane izjave strank - in navedb vseh listin, na katere so ugotovitve oprte), niti iz odločbe ni razvidno, da bi se presojali vsi dokazi skupaj. Obrazložitev za 2. točko izreka ni podana, glede obrazložitve 5. točke izreka pa upravna inšpektorica ugotavlja, da je v tem delu obrazložitev presplošna in zato pomanjkljiva, saj ni vezana na konkreten primer. Glede izreka o nesuspendivnosti pritožbe veljajo enake ugotovitve upravne inšpektorice kot pri odločbi št. 1203-23/2010 z dne 15.11.2010 in odločbi št. 1203-34/2010 z dne 10.12.2010. Zato se ugotavljajo kršitve določb 214. člena ZUP.

- Pisarniška odredba o vročitvi ne vsebuje odredbe o načinu vročitve strankam (materi in očetu), kar predstavlja neupoštevanje določb 3. odstavka 83. člena ZUP, 1. odstavka 87. člena ZUP in 1. odstavka 169. člena UUP. Navajanje pisarniške odredbe »vložiti v spis« je neustrezno (glej ugotovitve v prejšnjih zadevah). Iz povratnic sicer izhaja, da je bila odločba strankam vročena pravilno, osebno na podlagi 87. člena ZUP, tega pa ni navedeno tudi v pisarniških odredbah za vročitev odločbe.
- Upravna inšpektorica ugotavlja, da je na odločbi odtisnjena štampljka »Odločba je pravnomočna« s polji (za vpis datuma in podpisa), v katerih je vpisan datum pravnomočnosti »5. 9. 2011« z žigom organa in podpisom uradne osebe²². Odtisnjeno potrdilo o pravnomočnosti (žig) na izdani odločbi ne vsebuje navedbe upravnega organa, ki potrjuje nastop pravnomočnosti, navedbe konkretnega upravnega akta (številka, datum), številke potrdila. Odtisnjen žig o pravnomočnosti upravnega akta nima oblike in vsebine v skladu z določili 5. člena Pravilnika o potrjevanju dokončnosti in pravnomočnosti upravnih aktov (Uradni list RS, št. 43/05 in 94/07)²³.

12. Dne 28.12.2010 je CSD prejel pritožbo pooblaščenca ■, ■a.

13. CSD je z dopisom št. 1203-23/2010 z dne 31.12.2010 odstopil pritožbo drugostopenjskemu organu.

14. CSD je dne 12.9.2011 prejel dva izvoda odločbe, drugostopenjskega organa, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, št. 12002/2011/2 z dne 5.9.2011, s katero je ta drugo točko izreka odločbe CSD odpravil in odločil, da se začasna odločba CSD Piran, št. 1203-23/2010 z dne 15.10.2010 razveljavi, v ostalem delu pa odločbo potrdil in pritožbo zavrnil.

15. V zadevi se nahaja uradni zaznamek, št. 1203-23/2010 z dne 14.9.2011 iz katerega izhaja, da sta se dne 14.9.2011 zglasila na CSD starša ter, da jima je bila predana odločba druge stopnje.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da je CSD kršil določbe ZUP o vročanju, saj v zadevi ni dokazila o osebni vročitvi odločbe v skladu z določili 87. člena ZUP. Iz uradnega zaznamka izhaja, da je bila odločba vročena staršema, in sicer jima je bila *predana* osebno pri organu, zato bi moral biti datum prevzema in podpis prevzemnikov naveden na izvodu odločbe, kot to določa 2. odstavek 170. člena UUP.

2. VARSTVO INVALIDOV

2.1 Normativni del

Z Zakonom o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/83, Uradni list RS, št. 114/06 – ZUTPG, 122/07 – odl. US, 61/10 – ZSVarPre in 40/11 – ZSVarPre-A, v nadaljevanju ZDVDTP) se urejajo oblike družbenega varstva zmerno, težje in težko duševno ter najtežje telesno prizadetih oseb, ki se ne morejo usposobiti za samostojno življenje

²² Glej 224. in 224.a člen ZUP, in določbe 5. odstavka 183. člena UUP.

²³ 5. člen Pravilnika določa: (1) Potrdilo v obliki štampljke mora vsebovati navedbo upravnega organa, ki potrjuje nastop dokončnosti in/ali pravnomočnosti, navedbo konkretnega upravnega akta (številka, datum), datum nastopa dokončnosti in/ali pravnomočnosti, številko potrdila, podpis uradne osebe, ki potrdilo izdaja in žig upravnega organa.

(2) Potrdilo iz prejšnjega odstavka se odtisne na izvornik upravnega akta ali na overjen prepis oziroma kopijo. Odtisne se na prvi strani, desno zgoraj. Izjemoma, če na prvi strani ni prostora, se lahko odtisne na zadnjo stran, pod podpis uradne osebe, ki je upravni akt izdala.

(3) Potrdilo iz prvega odstavka tega člena ima obliko pravokotnika, velikosti 80×50 mm. Oblika in vsebina štampljke je določena v prilogi tega pravilnika.

in delo (v nadaljnjem besedilu: invalidi) in pri katerih je ugotovljeno, da je prizadetost nastala v otroški oziroma mladostni dobi do dopolnjenega 18. leta starosti oziroma v času rednega šolanja, vendar najdlje do dopolnjenega 26. leta starosti. (1. člen)

Oblike družbenega varstva po tem zakonu se zagotavljajo invalidom, ki imajo stalno prebivališče v SR Sloveniji in izpolnjujejo druge z zakonom določene pogoje.(2. člen)

Invalidi pridobijo pravico do nadomestila z dopolnjenim 18. letom starosti oz. z dnem ugotovitve invalidnosti, če je bila ta ugotovljena kasneje. Invalid, ki ima pravico do pokojnine po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali pravico do invalidnine po predpisih o vojaških invalidih ali po predpisih o civilnih invalidih vojne, ima pravico do razlike med zneskom pokojnine oz. invalidnine in zneskom nadomestila, če je znesek nadomestila višji od zneska pokojnine oz. invalidnine. (7.a člen)

Invalid, ki mu je za osnovne življenjske potrebe neogibna stalna pomoč in postrežba drugega, ima poleg nadomestila pravico do dodatka za tujo nego in pomoč, če takega dodatka ne prejema že po kakšnem drugem predpisu.

Za ugotavljanje upravičenosti do dodatka za tujo nego in pomoč se smiselno uporabljajo kriteriji, določeni s samoupravnimi splošnimi akti skupnosti socialnega skrbstva in pokojninskega in invalidskega zavarovanja. (9. a člen)

Postopek za priznanje pravice do nadomestila in dodatka za tujo nego in pomoč se začne na zahtevo upravičenca, njegovega zakonitega zastopnika, centra za socialno delo ali krajevne skupnosti. Nadomestilo in dodatek za tujo nego in pomoč se prizna s prvim dnem naslednjega meseca po vložitvi zahteve, če so izpolnjeni pogoji iz tega zakona. (12. a člen)

Nezmožnost za samostojno življenje in delo ter potreba po pomoči in postrežbi druge osebe se ugotavlja na podlagi **izvida in mnenja komisije** za razvrščanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju **pri skupnosti socialnega skrbstva** ali *invalidske komisije* skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji. (13. a člen)

2.2 Zadeva št. 140-5/2014

1.CSD je dne 13.8.2014 prejel vlogo za dodelitev pravice do statusa invalida, nadomestila za invalidnost in dodatka za tujo nego in pomoč. K vlogi so priložene tudi priloge (strokovno mnenje komisije za usmerjanje ter medicinska dokumentacija).

- Na vlogi je odtisnjena prejemna štampljka, ki pa nima izpolnjenih vseh polj (priloge), kar predstavlja kršitev določb 118. člena UUP.

2.Uradna oseba CSD je napravila uradni zaznamek o vpogledu v gospodinjstvo evidenco iz RSP.

- Na dokumentu ni navedene številke dokumenta, kar predstavlja kršitev določb 5. točke 1. odstavka 164. člena UUP.

CSD v pripombah pojasni, da na uradne zaznamke, izpise vpogleda v gospodinjstvo evidenco v BSP, imajo direkten dostop strokovni delavci in jih posebej ne knjižijo v glavni pisarni, saj bi glede na število dokumentov in nepovezanost sistemov knjiženja oziroma evidentiranja dokumentov, to opravilo zamudno in težko izvedljivo. Do sedaj jih niso opremljali z (zaporedno) številko dokumenta-zadeve. Kršitev bodo odpravili tako, da bodo, do vzpostavitve sodobnega sistema evidentiranja vhodnih in izhodnih dokumentov, strokovni delavci in sodelavci to evidenco vodili ročno.

- Upravna inšpektorica sprejema navedene pripombe in priporoča, da uslužbenke, ki vodijo upravne postopke, že zaradi preglednosti nad dokumentacijo zadev, ki so jim dodeljene v reševanje, če drugače ni mogoče, ročno označujejo zaporedne številke dokumentov, ki nastajajo v zadevah. Navedeno je pomembno tudi zaradi uporabe dokumentov kot dokaznih sredstev oziroma podlag za sprejete odločitve, na katere se

uradna oseba sklicuje, ti pa morajo biti navedeni v obrazložitvi odločb s številko in datumom dokumenta.

3. CSD je izdal odločbo št. 140-5/2014 z dne 22.9.2014. V 1. točki izreka je odločil, da se ■ prizna status invalida, v 2. točki izreka, da je ■ od 1.9.2014 dalje upravičen do nadomestila za invalidnost v višini ■ EUR mesečno, v 3. točki, da ■ od 1.9.2014 dalje upravičen do dodatka za tujo nego in pomoč v višini ■ EUR mesečno, v 4. točki, da ima ■ s priznanjem statusa invalida po že omenjenem zakonu pravico do zdravstvenega zavarovanja, v 5. točki da posebni stroški postopka niso nastali.

- V uvodu odločbe je pomanjkljivo navedena upravna zadeva (navedeno je le »v zadevi priznanja statusa invalida«), center pa je odločal o treh pravicah, ni navedene stranke, (temveč le osebno ime zakonite zastopnice), zato gre za kršitve določb 212. člena ZUP.
- Izrek 1. točke nima pravne podlage v ZDVDPT. Z ZDVDTP se namreč urejajo oblike družbenega varstva zmerno, težje in težko duševno ter najtežje telesno prizadetih oseb, ki se ne morejo usposobiti za samostojno življenje in delo (v nadaljnjem besedilu: invalidi) in pri katerih je ugotovljeno, da je prizadetost nastala v otroški oziroma mladostni dobi do dopolnjenega 18. leta starosti oziroma v času rednega šolanja, vendar najdlje do dopolnjenega 26. leta starosti (1. člen ZDVDTP). Glede na določbo 1. člena ZDVDPT ta predpis CSD ne daje pravne podlage za to, da bi lahko CSD odločal o tem, ali ima oseba status invalida ali ne, kot je to v konkretnem primeru razvidno iz 1. točke izreka izdane odločbe. Četrta točka izreka je neustrezna oziroma nepotrebna. V izreku se namreč odloči o zahtevku stranke, pravice, ki ji pripadajo po samem zakonu, pa niso sestavni del izreka, zato se ugotavlja kršitev določb 213. člena ZUP.
- Obrazložitev je pomanjkljiva. Ne vsebuje podatkov o tem, kdo je podal vlogo, kaj je stranka priložila k vlogi, ni obrazloženega ugotovljenega dejanskega stanja in dokazov, na katere je le-to oprto (npr. le pavšalno obrazloženo »CSD je v postopku proučil še naslednjo dokumentacijo...), brez navedbe razlogov, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo, ni navedb vseh določb predpisov, na katere se opira odločba. Iz obrazložitve tudi sicer ni razvidno, kako je CSD ugotovil (po katerih kriterijih in v katerem predpisu so določeni), da oseba upravičena do priznanih pravic v določenem znesku (na podlagi česa mu pripada pravica do nadomestila – starost, ... npr. ali je višina sredstev nižja od višine nadomestila za invalidnost), višina nadomestila pa tudi ni utemeljena, kar je potrebno v obrazložitvi prav tako navesti²⁴. Vse to predstavlja kršitev določb 214. člena ZUP, kar predstavlja tudi bistveno kršitev določb postopka iz 237. člena ZUP, saj odločbe ni mogoče preizkusiti.
- Pri pisarniški odredbi vročitve ZPIZ-u ni naveden način vročitve, kar predstavlja kršitev 1. odstavka 169. člena UUP.
- Iz kopij povratnic izhaja, da je bila odločba osebno vročena tudi ZPIZ-u. Upravna inšpektorica v skladu s svojimi pristojnostmi zgolj opozarja, da mora organ ves čas postopka po uradni dolžnosti paziti na drugi odstavek 42. člena ZUP²⁵, 44. člen ZUP²⁶ ter 9. člen ZUP²⁷. Po ZUP se odločbe in dokumenti v postopku pošiljajo strankam in drugim udeležencem postopka, razen če materialni predpis določa drugače. V konkretnem primeru pa upravna inšpektorica ugotavlja, da za vročitev te odločbe ZPIZ-u po določbah 87. člena ZUP ni pravne podlage, saj iz zadeve ne izhaja, da bi bil ta stranka oziroma drug udeleženec postopka.
- V odločbi so pod pisarniški odredbami o vročitvi navedeni podatki: »- šifra in stopnja prizadetosti 3 in vrste dodatka 5«. Nadalje pa je navedeno tudi: »nadomestilo za invalidnost in dodatek za tujo nego in pomoč naj se nakazujejo na ime ■ na njegov

²⁴ Višina transferjev po ZDVDTP je določena s Sklepom o usklajenih višinah transferjev, ki so določeni v nominalnih zneskih ter o odstotku uskladitve drugih transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji od 1. julija 2011 (Uradni list RS, št. 57/11) v III. točki.

²⁵ Določa, da so stranke v upravnem postopku lahko tudi drugi, če so nosilci pravic in obveznosti, o katerih se odloča v upravnem postopku.

²⁶ Določa, da mora organ ves čas med postopkom po uradni dolžnosti skrbeti za to, da so v postopku udeleženi vsi, na katerih pravice ali pravne koristi bi lahko vplivala odločba.

²⁷ Določa, da preden se izda odločba, je treba stranki dati možnost, da se izjavi o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločbo (zaslišanje stranke). Tretji odstavek 9. člena ZUP določa, da organ svoje odločbe ne sme opreti na dejstva, glede katerih vsem strankam ni bila dana možnost, da se o njih izjavijo, razen v primerih, določenih z zakonom.

osebni račun št. ****«. Navedena vsebina bi morala biti zapisana v izreku odločbe, zato upravna inšpektorica ponovno ugotavlja kršitev določb ZUP o obličnosti odločbe, ki so opredeljene v ZUP (členi 210, 212, 213, 214, 215 in 216).

CSD v pripombah pojasni, da v uvodu pomanjkljivo navedeno upravno zadevo bodo v prihodnje smiselno spremenili in v uvodu navedli »v zadevi priznanja pravic po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb.« Izrek odločbe s katero se prizna najprej status invalida, nato nadomestilo za invalidnost in še posebej dodatek za tujo nego in pomoč temelji na vzorcih odločb, ki so jih dne 16.5.1984 kot vzorce prejeli s strani Skupnosti Socialnega varstva Slovenije. Z uveljavitvijo zakona so s strani Skupne strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti zdravstva in socialnega varstva Slovenije, dne 15.3.1984, prejeli navodilo, v katerem so jih obvestili, da so z ZPIZ-om dogovorili šifre za vrsto in stopnjo prizadetosti ter vrsto dodatka za tujo nego in pomoč ter so jim takrat z navodilom naložili, da je potrebno šifre vpisovati tudi v odločbo, v posebno rubriko na koncu odločbe. V istem navodilu so jim sporočili, da je obvezno na koncu odločbe napisati točen naslov upravičenca oz. njegovega zakonitega zastopnika in navesti način nakazovanja. Ker s strani MDDSZ do sedaj nismo prejeli drugačnih navodil glede obličnosti odločbe, navajamo v odločbi še vedno podatke na način, kot nam je bilo naloženo z navodilom leta 1984.

- Upravna inšpektorica navedeno pojasnilo zavrača in dodatno opozarja, da mora biti opredelitev upravne zadeve, ki je predmet odločanja, jasna, zato gre v konkretnem primeru za »upravno zadevo priznanja pravice do nadomestila za invalidnost«. Še posebej izpostavlja, da so takšna navodila nezakonita, na kar bo upravna inšpektorica posebej opozorila MDDSZ, zato naj se CSD ne ravna po nekih vzorcih odločb iz leta 1984. Za pravilno sestavo vsake posamezne odločbe sta odgovorna uradna oseba, ki postopek vodi in tista, ki odloča (kar tudi overita s svojima podpisoma na koncu odločbe).

3. PRAVICE IZ JAVNIH SREDSTEV

3.1 Normativna ureditev

Centri za socialno delo odločajo po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 - ZUJF, 57/12 - ZPCP-2D, 3/13 - ZŠolPre-1, 14/13, 56/13 - ZŠtip-1, 99/13, 14/15 - ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 - odl. US in 51/16 - odl. US, v nadaljevanju ZUPJS) o pravicah do naslednjih denarnih prejemkov:

1. otroškega dodatka po zakonu, ki ureja družinske prejemke (v nadaljnjem besedilu: otroški dodatek);
2. denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialnovarstvene prejemke (v nadaljnjem besedilu: denarna socialna pomoč);
3. varstvenega dodatka po zakonu, ki ureja socialnovarstvene prejemke (v nadaljnjem besedilu: varstveni dodatek);
4. državne štipendije po zakonu, ki ureja štipendiranje (v nadaljnjem besedilu: državna štipendija). (5. člen ZUPJS)

Centri za socialno delo odločajo po tem zakonu o pravicah do naslednjih subvencij in plačil:

1. znižanju plačila za programe vrtcev po zakonu, ki ureja predšolsko vzgojo (v nadaljnjem besedilu: znižano plačilo vrtca);
2. dodatni subvenciji malice za učence in dijake po zakonu, ki ureja šolsko prehrano (v nadaljnjem besedilu: subvencija malice za učence in dijake);
3. subvenciji kosila za učence po zakonu, ki ureja šolsko prehrano (v nadaljnjem besedilu: subvencija kosila za učence);
5. oprostitvi plačil socialnovarstvenih storitev po zakonu, ki ureja socialno varstvo (v nadaljnjem besedilu: oprostitvev plačila socialnovarstvenih storitev);
6. prispevku k plačilu sredstev, namenjenih za plačilo oziroma doplačilo pravic družinskega pomočnika po zakonu, ki ureja socialno varstvo (v nadaljnjem besedilu: prispevek k plačilu družinskega pomočnika);

7. subvenciji najemnine neprofitnega najemnega stanovanja, namenskega najemnega stanovanja, bivalne enote, tržnega najemnega in hišniškega stanovanja po zakonu, ki ureja stanovanjska razmerja (v nadaljnjem besedilu: subvencija najemnine);
8. pravici do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev po zakonu, ki ureja zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev);
9. pravici do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje za državljane Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovanci iz drugega naslova po zakonu, ki ureja zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje). (6. člen ZUPJS)

Center za socialno delo odloča o pravicah iz javnih sredstev po zakonu o splošnem upravnem postopku, če posamezna vprašanja v tem zakonu niso drugače urejena.

Center za socialno delo lahko pri ugotavljanju oseb, ki se upoštevajo po 10. členu tega zakona, preverja dejansko stanje tudi zunaj svojega delovnega časa v okviru določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ki veljajo za vabilo in vročanje. Ogled pa lahko opravi tudi nenapovedano. (1. in 2. odstavek 34. člena ZUPJS)

O pravicah iz javnih sredstev odloča center za socialno delo, ki je krajevno pristojen po predpisih o socialnem varstvu. Če se krajevna pristojnost po teh predpisih ne da ugotoviti, je krajevno pristojen tisti center za socialno delo, ki je za osebo oziroma osebe že odločil o pravicah po tem zakonu. (36. člen ZUPJS)

Pravice iz 5. in 6. člena tega zakona se uveljavljajo z enotno vlogo.

V primeru iz prejšnjega odstavka center za socialno delo odloči z eno odločbo.

Center za socialno delo odloča tudi o vlogi za ponovno odmero in nadaljnje prejemanje državne štipendije za vsako novo šolsko ali študijsko leto.

Obrazložitev odločbe iz drugega odstavka vsebuje vrsto in višino dohodkov iz 12. člena tega zakona ter vrsto in vrednost premoženja iz 17. člena tega zakona, ki so bili upoštevani pri izračunu dohodka na družinskega člana po tem zakonu. Natančnejša obrazložitev je potrebna le, če posamezni pravici iz javnih sredstev ni ugodeno. V tem primeru se obrazloži le tisti del izreka, s katerim pravica ni bila priznana.

Ne glede na določbe prvega, drugega in četrtega odstavka tega člena se pravica, ki jo oseba kot zavezanec po predpisih o socialnem varstvu uveljavlja za oprostitev plačila socialnovarstvene storitve ali znižani prispevek k plačilu družinskega pomočnika za storitev oziroma za družinskega pomočnika za osebo, ki je po predpisih o socialnem varstvu upravičena do storitve oziroma do družinskega pomočnika, uveljavlja s samostojno vlogo hkrati z vlogo upravičenca do uveljavljanja oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev ali znižanega prispevka k plačilu družinskega pomočnika. Center za socialno delo v tem primeru z eno odločbo odloči o pravicah in obveznostih upravičenca in njegovega zavezanca. Ob uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki se financirajo iz občinskega proračuna, pristojna lokalna skupnost poda predhodno mnenje o znanih okoliščinah, ki so pomembne za odločitev in ki izhajajo iz njenih zbirk podatkov, če zakon, ki ureja upravičenost do posamezne pravice iz javnih sredstev, ne določa drugega načina sodelovanja lokalne skupnosti v postopku. Pristojna lokalna skupnost mnenje iz prejšnjega odstavka poda v 10 dneh od prejema obvestila centra za socialno delo o tem, da vodi postopek, v katerem odloča o pravici iz javnih sredstev, ki se financira iz proračuna lokalne skupnosti. Če lokalna skupnost v navedenem roku mnenja ne da, se postopek nadaljuje. Če pristojna lokalna skupnost v roku poda mnenje iz prejšnjega odstavka, se šteje, da je prijavila stransko udeležbo v postopku. V tem primeru se pristojno lokalno skupnost, če tako zahteva, lahko seznanj le s podatki o določeni višini tistih denarnih prejemkov iz 5. člena tega zakona, ki neposredno vplivajo na upravičenost do subvencij oziroma plačil iz 6. člena tega zakona, ki jih izplačuje lokalna skupnost. (37. člen ZUJS)

Odločba, s katero se odloči o pravici po tem zakonu, se vroča z dostavo v hišni predalčnik. Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme. Dan odpreme se na odločbi označi.

Odločba iz prejšnjega odstavka je izvršljiva z dnem odpreme odločbe vlagatelju. (37.a člen ZUPJS)

Pritožba ne zadrži izvršitve. (2. odstavek 38. člena ZUPJS)

Pogoji za pridobitev pravic po tem zakonu morajo biti izpolnjeni ves čas prejemanja pravic iz javnih sredstev.

Upravičenec do denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev in prispevka k plačilu družinskega pomočnika mora centru za socialno delo sporočiti vsa dejstva, okoliščine in vse spremembe, ki vplivajo na upravičenost do pravice iz javnih sredstev, njeno višino ali obdobje prejemanja, v osmih dneh od dne, ko je taka sprememba nastala ali je zanjo izvedel. Upravičenec do otroškega dodatka, državne štipendije in znižanega plačila vrtca mora centru za socialno delo sporočiti naslednje spremembe, ki pri teh pravicah lahko vplivajo na upravičenost do pravice iz javnih sredstev, njeno višino ali obdobje prejemanja: spremembo števila oseb ali upravičencev, spremembo ali vključitev v vzgojno-izobraževalni oziroma visokošolski zavod, spremembo statusa učenca, dijaka ali študenta, spremembo stalnega prebivališča in spremembo vrste periodičnega dohodka, pri državni štipendiji pa tudi druge okoliščine, ki po zakonu, ki ureja štipendiranje, vplivajo na to pravico, v osmih dneh od dneva, ko je taka sprememba nastala ali je zanjo izvedel.

Center za socialno delo v primerih iz drugega in tretjega odstavka tega člena na novo odloči o posamezni pravici. (42. člen ZUPJS)

Ne glede na prejšnji člen mora center za socialno delo ves čas trajanja pravice iz javnih sredstev po uradni dolžnosti spremljati, ali so nastopile spremembe iz drugega oziroma tretjega odstavka prejšnjega člena, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o pravici oziroma odločbo o spremembi priznanja pravice, ker upravičenec do pravice iz javnih sredstev ni več upravičen ali je upravičen v nižjem znesku ali za krajše obdobje, in začeti postopek po uradni dolžnosti. (42. a člen ZUPJS)

O dejstvih in okoliščinah, ki vplivajo na spremembo odločbe in za katere je center za socialno delo izvedel po uradni dolžnosti ali v roku iz drugega in tretjega odstavka 42. člena tega zakona, na novo odloči s prvim dnem naslednjega meseca po nastopu spremembe, razen v postopku oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev in prispevka k plačilu družinskega pomočnika, ko center za socialno delo odloči z dnem nastanka spremembe, ki je nastala zaradi spremenjenih okoliščin na strani upravičenca do storitve.

O dejstvih in okoliščinah, ki vplivajo na spremembo odločbe in ki jih je upravičenec sporočil po roku iz drugega in tretjega odstavka 42. člena tega zakona, center za socialno delo odloči s prvim dnem naslednjega meseca po prejemu obvestila o spremembi, razen če gre za takšno spremembo, zaradi katere bi bilo treba določiti krajše obdobje prejemanja, nižjo višino sredstev ali drugačno odločbo o pravici. V tem primeru center za socialno delo odloči s prvim dnem naslednjega meseca po nastopu spremembe. V tem postopku izda odločbo, s katero razveljavi odločbo, s katero je bila osebi priznana pravica iz javnih sredstev, in ugotovi prenehanje upravičenosti do posamezne pravice iz javnih sredstev ali določi drugo višino ali določi drugo obdobje prejemanja pravice iz javnih sredstev.

Kadar pristojni organ za zaposlovanje iz razlogov, ki jih določa zakon, ki ureja socialnovarstvene prejemke, upravičenca preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb ali v evidenci iskalcev zaposlitve, se za spremembo okoliščin šteje dan, s katerim se brezposelna oseba preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb ali v evidenci iskalcev zaposlitve.

Pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev preneha z dnem dokončnosti odločbe, s katero je prenehala ta pravica.

Pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje preneha dan pred dnevom vstopa v obvezno zdravstveno zavarovanje iz drugega naslova, določenega z zakonom, ki ureja zdravstveno zavarovanje, v primeru odprave ali razveljavitve odločbe o priznanju pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje pa z dnem dokončnosti te odločbe, če oseba ni obvezno zdravstveno zavarovana iz drugega naslova. (42.b člen ZUPJS)

Upravičenec se lahko odpove pravici do javnih sredstev tudi po vročitvi odločbe, s katero mu je bila priznana pravica. V tem primeru center za socialno delo izda odločbo, s katero razveljavi odločbo o priznanju pravice, s prvim dnem naslednjega meseca, v katerem se je upravičenec odpovedal pravici ali s prvim dnem naslednjega meseca po mesecu zadnjega plačila, če je le to bilo izplačano po mesecu, v katerem se je upravičenec odpovedal pravici.

Ne glede na prejšnji odstavek se lahko upravičenec pravici do državne štipendije odpove tudi za nazaj, vendar le od začetka tekočega šolskega ali študijskega leta, pri čemer je dolžan že prejeta javna sredstva iz tega naslova za tekoče šolsko oziroma študijsko leto vrniti.

V primeru odpovedi iz prejšnjega odstavka vlagatelj ne more uveljavljati iste pravice v obdobju, za katerega mu je bila priznana pravica in ki je bila z odločbo iz prejšnjega odstavka razveljavljena.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko vlagatelj vedno uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči oziroma otroškega dodatka, če izpolnjuje pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči. (42. c člen ZUPJS)

Center za socialno delo lahko v treh letih po prenehanju pravice iz javnih sredstev po uradni dolžnosti začne postopek ugotavljanja upravičenosti do pravice iz javnih sredstev, kadar ugotovi, da so nastopile okoliščine, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o upravičenosti do pravice iz javnih sredstev, ker oseba do pravice iz javnih sredstev ni bila upravičena ali je bila upravičena v nižjem znesku ali za krajše obdobje, ker je podatke prikazovala lažno ali jih je zamolčala ali ni pravočasno sporočila podatkov in ravnala po 42. členu tega zakona ali je sporočila neresnične podatke. V tem postopku izda odločbo, s katero razveljavi odločbo, s katero je bila osebi priznana pravica iz javnih sredstev, in ugotovi prenehanje upravičenosti ali določi drugo višino ali določi drugo obdobje prejemanja pravice iz javnih sredstev.

O spremembah iz prejšnjega odstavka center za socialno delo odloči s prvim dnevom naslednjega meseca po nastopu okoliščin.

Če center za socialno delo ugotovi, da je oseba podatke prikazovala lažno ali jih je zamolčala ali je sporočila neresnične podatke že pred izdajo oziroma ob izdaji odločbe, s katero je bila osebi priznana pravica iz javnih sredstev, ali je bila odločba izdana na podlagi drugega nedovoljenega ravnanja osebe, oseba pa do pravice iz javnih sredstev ni bila upravičena ali je bila upravičena v nižjem znesku ali za krajše obdobje, odločbo odpravi. V tem primeru oseba ne more uveljavljati te pravice iz javnih sredstev tri mesece od dokončnosti odločbe, s katero ji je bila odpravljena odločba o priznanju pravice.

Ne glede na določbo prvega odstavka se lahko postopek ugotavljanja upravičenosti do trajne denarne socialne pomoči začne kadarkoli po dokončnosti odločbe o upravičenosti do trajne denarne socialne pomoči. (43. člen ZUPJS)

Javna sredstva, ki jih je oseba prejela na podlagi odločbe centra za socialno delo, ki je bila na podlagi prejšnjega člena ali na podlagi določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ali zakona, ki ureja posamezno pravico iz javnih sredstev, odpravljena oziroma razveljavljena, so v višini razlike med prejeto višino javnih sredstev in višino javnih sredstev, do katerih je upravičena na podlagi odločbe, izdane v postopku odprave oziroma razveljavitve, neupravičeno prejeta javna sredstva in jih je oseba dolžna vrniti.

Kot prejeta pravica iz javnih sredstev po tem zakonu se šteje tudi posredni prejemek v obliki znižanega plačila vrtca, posredni prejemek v obliki subvencije prevozov za dijake in študente, subvencije malice učencev in dijakov, subvencije kosila za učence, oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev in znižanega prispevka k plačilu družinskega pomočnika, v obliki subvencije neprofitne najemnine, kot plačilo kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev ali kot plačilo prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje. Vračilo neupravičeno prejete pravice v obliki posrednega prejema zahteva izplačevalec pravice.

Center za socialno delo odloči o višini, načinu in o času vračila neupravičeno prejetih javnih sredstev ob odpravi oziroma razveljavitvi odločbe iz prvega odstavka tega člena v istem postopku.

Neupravičeno prejeta javna sredstva je oseba dolžna vrniti v 60 dneh od izvršljivosti odločbe. V času od neupravičeno prejetih javnih sredstev do izdaje odločbe se obračunajo obresti po evropski medbančni obrestni meri za ročnost enega leta, in sicer v višini, ki je veljala na dan neupravičeno prejetih javnih sredstev. Po poteku roka od dokončnosti odločbe se obračunajo zakonite zamudne obresti.

Če je oseba kljub razveljavitvi odločbe na podlagi prvega odstavka prejšnjega člena še upravičena do posamezne pravice iz javnih sredstev, razen ob upravičenosti do denarne socialne pomoči, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev in pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, center za socialno delo po preteku roka za vračilo iz prejšnjega odstavka to pravico iz javnih sredstev mesečno

zmanjša glede na višino neupravičeno prejetih javnih sredstev in število mesecev do izteka pravice.

Ne glede na četrty in peti odstavek tega člena lahko izplačevalec pravice, v primeru otroškega dodatka, denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, državne štipendije, subvencije malice in kosila pa center za socialno delo in oseba skleneta dogovor o načinu in času vračila neupravičeno prejetih javnih sredstev, pri čemer se upoštevata višina lastnega dohodka osebe po predpisih, ki urejajo socialnovarstvene prejemke ter njen socialni in gmotni položaj. Odlog ali obročno plačilo se lahko dogovori največ za tri leta. Oseba je dolžna izplačevalcu pravice oziroma centru za socialno delo skladno z dogovorom o vračilu javnih sredstev redno predložiti dokazila o izvrševanju obveznosti. Za čas odloženega plačila in ob obročnem plačilu se obračunajo obresti po evropski medbančni obrestni meri za ročnost enega leta, in sicer v višini, ki je veljala na dan zapadlosti v plačilo. Če oseba zamudi plačilo obroka, je dolžna plačati zakonite zamudne obresti.

Izplačevalec pravice lahko na predlog osebe po predhodnem mnenju centra za socialno delo odloči, da se njen dolg deloma ali v celoti odpíše, vendar največ do višine vrednosti predmetov in prejemkov, ki so po predpisih, ki urejajo izvršbo in zavarovanje, izvzeti iz izvršbe. Vlogo za odpis ali delni odpis oseba vloží pri izplačevalcu pravice. Izplačevalec pravice lahko center za socialno delo zaprosi za mnenje o odpisu. Dolg se odpíše po kriterijih za odpis davčnega dolga davčnim zavezancem - fizičnim osebam. (44. člen ZUPJS)

Ko center za socialno delo na podlagi 43. in 44. člena tega zakona ugotovi neupravičeno prejetje javnih sredstev, hkrati po uradni dolžnosti preveri tudi upravičenost do vseh drugih javnih sredstev po tem zakonu. (45. člen ZUPJS)

3.2 Informacijski sistem ISCS D/ISCS D2

Upravna inšpektorica izpostavlja posebnost, na katero so vezani centri za socialno delo pri izdaji odločb o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je za potrebe delovanja centrov za socialno delo, vzpostavilo enoten informacijski sistem centrov za socialno delo (v nadaljevanju ISCS D). ISCS D informacijsko podpira izvajanje aktivnosti na vseh ključnih področjih dela centrov za socialno delo. ISCS D centrom za socialno delo nudi predvsem podporo pri združevanju podatkov, podporo pri odločanju, standardiziran izpis pravnih aktov in drugih dokumentov ter obračun podatkov, ki so podlaga za izplačilo transferjev. Ta informacijski sistem omogoča tudi pridobivanje ustreznih podatkov za odločanje in vsebuje številne kontrole. S tem so podani pogoji za zakonitost izplačil. Ministrstvo pa ISCS D uporablja predvsem kot upravljavski informacijski sistem, ki omogoči pravilno izplačilo transferjev, podporo pri odločanju ter omogoča planiranje in kontrolo podatkov.

ISCS D2 je nov sistem, uveden v letu 2011, ki pokriva področje za podporo izvajanju ZUPJS. Izplačevanje, evidentiranje in obdelava podatkov v ISCS D2 potekajo na podlagi več različnih zakonov, kar pomeni, da gre za izredno široko področje, pri čemer se posamezni zakoni velikokrat vsebinsko dopolnjujejo, to pa tvori izredno kompleksno okolje.²⁸

Postopek reševanja vlog na področju ZUPJS se začne z oddajo vloge upravičenca na CSD. Strokovni delavci CSD vnesejo podatke v informacijski sistem in pripravijo odločbo. ISCS D2 torej predstavlja informacijski sistem, ki je namenjen odločanju (v njem se oblikuje odločba na podlagi vnosa podatkov iz vloge za pridobitev posamezne pravice iz ZUPJS). Pri tem je bilo upravni inšpektorici pojasnjeno, da informacijski sistem omogoča avtomatično izdajo odločb na podlagi 36. člena ZUPJS (obrazci odločb vnaprej pripravljeni, del njihove vsebine, ki vpliva tudi na izračun, se spreminja le na podlagi podatkov, ki jih lahko vnaša uradna oseba CSD, ki vodi postopek za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev).

Po pojasnilih direktorice in uradnih oseb, uradna oseba lahko le potrdi vsebino odločbe, ne more pa jo spremeniti, če med preverjanjem avtomatično (zgenerirane) odločbe ugotovi napako. Do poprave napake lahko pride le tako, da stranka vloží pritožbo. Prav tako je bilo

²⁸ M. Stele: Notranja revizija izplačevanja transferjev iz informacijskega sistema centrov za socialno delo (IS CS D) na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, Magistrsko delo, Fakulteta za informacijske študije v Novem mestu, februar 2013.

ugotovljeno, da sistem izpiše na odločbi tisti datum, ko uradna oseba v sistem vpiše osnovne podatke in poda zahtevo, da sistem iz različnih baz črpa podatke. Datuma odločbe tako ni mogoče spreminjati, zato prihaja do zamika med datumom izdaje odločbe in datumom odpreme, kar ima za posledico, da odločbe dejansko niso odpremljene na dan, ki je naveden kot datum izdaje odločbe. Zaradi navedenega tudi ne morejo slediti določbam UUP. Odločbo pregledajo uradne osebe in jo podpiše direktor CSD. Upravna inšpektorica je v zvezi s postopki na področju reševanja vlog na podlagi ZUPJS, pridobila še naslednja pojasnila: V primeru pritožbe se izvede *obravnava* na 1. stopnji na CSD, morebitna *obravnava* na 2. stopnji pa na drugostopenjskem pritožbenem organu MDDSZ. Vročene odločbe so podlaga za mesečni obračun. Mesečne obračune zunanji izvajalci izvedejo na vnaprej dogovorjene in usklajene datume na produkcijskem informacijskem sistemu, ki je fizično inštaliran na računalniški opremi MJU. Rezultat mesečnega obračuna so podatki za izplačilo upravičencem in kontrolni podatki. Kontrolni podatki se deloma preverijo na CSD-jih, dokončno pa s strani pristojnih na MDDSZ, kjer se tudi izplačilo odobri. Podatki za izplačilo se avtomatično v elektronski obliki prenesejo na Urad za javna plačila (UJP), ki na podlagi podpisanega naloga izvede izplačilo preko poslovnih bank²⁹.

V nadaljevanju je prikazan pregled upravnih postopkov v upravnih zadevah odločanja o uveljavljanju nekaterih pravic do denarnih prejemkov in uveljavljanju nekaterih subvencij in plačil. Zaradi informacijskega sistema ISCSD/2, od katerega uporabe je odvisno delo uradnih oseb pri vodenju postopkov in izdelavi konkretnih upravnih aktov v teh upravnih zadevah, upravna inšpektorica izpostavlja le nekatere bistvene ugotovitve.

3.3 Zadeva št. 1233-1/2013 – oprostitev plačila institucionalnega varstva

1. CSD je dne 3.4.2013 prejel vlogo [redacted] za uveljavljanje pravice do oprostitve plačila institucionalnega varstva. K vlogi je priložena priloga.

- Na vlogi je odtisnjena prejemna stampiljka, ki pa nima izpolnjenih vseh polj (polje, v katero se navede število prilog je neizpolnjeno), zato gre za kršitev določb 118. člena UUP.

2. CSD je izdal odločbo št. 1233-1/2013/1 z dne 25.7.2013.

- Zapis številke dokumenta št. 1233-1/2013/1 ni pravilen, saj ne ustreza kronološkemu vrstnemu redu nastanka posameznih dokumentov v tej upravni zadevi. Iz tako zapisane številke dokumenta, je glede na določbe UUP razvidno, da gre za prvi dokument. Prvi dokument pa v tej upravni zadevi predstavlja vloga stranke, zato gre za kršitev določb 30. točke 2. člena UUP.
- V uvodu odločbe je navedeno, da CSD Piran izdaja odločbo po uradni dolžnosti, kar je nepravilno, glede na to, da je vlogo podal [redacted] zato se ugotavlja kršitev določb 212. člena ZUP.
- Obrazložitev odločbe je pomanjkljiva, saj ne vsebuje navedb določb predpisov, na katere se opira odločba (npr. za 1. točko izreka³⁰) in razlogov, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo (npr. za odločitev v 1. točki izreka). Prav tako ni ustrezna pravna podlaga za odločitev v prvi točki izreka, saj gre za spremembo okoliščin glede že pridobljene pravice iz ZUPJS, zato bi morala biti navedena ena izmed pravnih podlag vsebovanih v poglavju VII. ZUPJS³¹.
- Upravna inšpektorica ugotavlja, da je bil pri odločanju o vlogi stranke kršen instruksijski rok iz 222. člena ZUP. Vloga je bila podana dne 3.4.2013, o vlogi pa je CSD odločil 25.7.2013, ker je več kot dva meseca po vloženi vlogi, glede na to, da iz poteka procesnih dejanj uradne osebe ne izhaja, da bi ta zahtevala kakršnekoli dopolnitve vloge
- Upravna inšpektorica ugotavlja, da se nadalje v zadevi nahajajo še spodaj navedeni dokumenti, ki nakazujejo na opravljanje procesnih dejanj uradne osebe po že

²⁹ Dostopno na: www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.../jr_dok_gradivo_csd_jan11_iscsd.doc

³⁰ V izreku je v 1. točki odločeno, da »z veljavnostjo te odločbe preneha veljati odločba Centra za socialno delo Piran št. 1233-13/2010/16 z dne 22.9.2010.«

³¹ SPREMEMBA OKOLIŠČIN IN NEUPRAVIČENO PRIZNANA PRAVICA IZ JAVNIH SREDSTEV.

končanem postopku z odločbo. Iz dokumentacije zadeve ni razvidna pravna podlaga, na podlagi katere je upravni organ opravljala procesna dejanja na podlagi končanega postopka z odločbo. Če pa je upravni organ uvedel postopek po uradni dolžnosti, potem bi morala uradna oseba ravnati na podlagi določb 142. člena UUP.

3. CSD je UE Piran z dopisom št. 1233-1/2013 z dne 1.12.2014 zaprosil za podatke iz uradne evidence

- Številka dokumenta je pomanjkljiva, saj ne vsebuje zaporedne številke, zato gre za kršitev 30. točke 2. člena UUP.

4. CSD je dne 2.12.2014 prejel dopis UE Piran – podatki iz uradne evidence.

5. CSD je izdal odločbo št. 1233-1/2013/1 z dne 17.12.2014. Odločbo je izdal po uradni dolžnosti in z njo odločil, da z dnem 8.12.2014 preneha veljati odločba CSD št. 1233-1/2013 z dne 25.7.2013 (1. točka izreka), da je odločba izvršljiva z dnem odpreme vlagatelju in da pritožba ne zadrži izvršitve (2. točka izreka) ter da stroškov postopka ni bilo (3. točka izreka).

- Zapis številke dokumenta št. 1233-1/2013/1 ni pravilen, saj odločba ni prvi dokument zadeve, zato gre za kršitev določb 30. točke 2. člena UUP. Iz odločbe ne izhaja (uvod, obrazložitev) pravna podlaga za postopanje CSD. V obrazložitvi je navedeno, da gre za odločitev na podlagi drugega odstavka 28. člena ZUPJS novele C, le-ta pa se nanaša na subvencije najemnin in ne na oprostitev plačil institucionalnega varstva. Obrazložitev je zato v tem delu (razlogi za uvedbo postopka) pomanjkljiva, kar predstavlja kršitev določb 214. člena ZUP.

3.4 Zadeva št. 1231-1000/2015 – pravica do denarne socialne pomoči

1. CSD je dne 13.5.2015 prejel vlogo [] za uveljavljanje pravice do denarne socialne pomoči ter pravice do kritja do polne vrednosti zdravstvenih storitev ter prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje.

2. CSD je izdal odločbo št. 1231-1000/2015/1 z dne 13.5.2015 s katero je odločil, da je [] upravičen do denarne socialne pomoči v višini [] EUR mesečno od 1.6.2015 do 30.11.2015 (1. točka izreka), da je upravičen do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje od 1.6.2015 do 30.11.2015 pod pogojem, da ni zavarovanec za obvezno zdravstveno zavarovanje iz drugega naslova (2. točka izreka) ter do pravice kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev za čas od 1.6.2015 do 30.11.2015 (3. točka izreka).

3. CSD je dne 15.6.2015 prejel vlogo za sporočanje sprememb glede uveljavljanja pravic iz javnih sredstev, v kateri je stranka navedla, da se s 1.6.2015 zaposlila. K vlogi je priložena pogodba o zaposlitvi z dne 27.5.2015.

- Na vlogi je odtisnjena prejemna stampiljka, ki je pomanjkljivo izpolnjena, saj ne vsebuje podatka o prilogah, kar predstavlja kršitev 118. člena UUP.

4. CSD je izdal odločbo št. 1231-1000/2015/1 z dne 16.6.2015. Odločil je, da se odločba CSD št. 1231-1000/2015/1 z dne 13.5.2015 razveljavi z dnem 1.6.2015 (1. točka izreka), da je [] upravičen do denarne socialne pomoči v višini [] EUR mesečno za čas od 1.6.2015 do 30.11.2015 (2. točka izreka) ter da je upravičen do pravice plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje za čas od 1.6.2015 do 30.11.2015, pod pogojem, da ni zavarovanec za obvezno zdravstveno zavarovanje iz drugega naslova ter pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev za čas od 1.6.2015 do 30.11.2015 (3. točka izreka).

- V uvodu odločbe manjka navedba pravne podlage za razveljavitev odločbe, ki jo mora določati materialni predpis (torej, kakšna je odločitev v primeru, da stranka po izdaji odločbe sporoči spremembe svojega statusa), zato se ugotavlja nedoslednost pri upoštevanju določb 212. člena ZUP.
- Obrazložitev je pomanjkljiva, saj ni podatkov o datumu sporočenih podatkov, ne vsebuje razlogov, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo

(npr. obrazložitev razlogov za razveljavitev odločbe), navedbe vseh določb predpisov, na katere se opira odločba (npr. pravno podlago za razveljavitev odločbe), ugotovljeno dejansko stanje in dokaze, na katere je le-to oprto ter razloge, odločilne za presojo posameznih dokazov.

- Pouk o pravnem sredstvu je pomanjkljiv, saj ne vsebuje podatkov pri kom se lahko vložijo pritožba ter navedbe polnega osebnega imena in naslova organa (t.j. podatke o resornem ministrstvu), kar predstavlja kršitev določb 215. člena ZUP.

5. CSD je dne 24.7.2015 prejel kopijo Izplačila redne plače za junij 2015 za ■

6. CSD je izdal odločbo št. 1231-1000/2015/2/1 z dne 24.7.2015. Odločil je, da se odločba CSD št. 1231-1000/2015/1 z dne 16.6.2015 razveljavi z dnem 1.7.2015, da vlagatelj ni upravičen do denarne socialne pomoči, da je neupravičeno prejeta denarna sredstva 7/2015 v višini ■ EUR dolžan vrniti v roku 60 dni od izvršljivosti odločbe na račun MDDSZ..., po tem roku pa z zakonitimi zamudnimi obrestmi do poplačila dolga.

- Glede uvoda odločbe veljajo enake ugotovitve kot pod 4.
- Izrek odločbe vsebuje določbe ZUPJS, ki sodijo v obrazložitev odločbe, in sicer so v izreku navedeni pogoji za upravičenost do plačila do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev in priznanja pravice do kritja prispevkov iz za osnovno zdravstveno zavarovanje (29. in 30. člen ZUPJS), namesto, da bi vseboval odločitev o vseh zahtevkih strank, kar predstavlja kršitev določb 213. člena ZUP,
- Obrazložitev je neustrezna in pomanjkljiva. Vsebuje odločitev o vračilu denarne socialne pomoči za mesec julij, pri čemer ni jasno, kako je prišlo do te odločitve, glede na to, da je stranka sporočila spremembe že dne 15.6.2015, pa ji je bila kljub temu izdana odločba o priznanju pravice do denarne socialne pomoči z odločbo z dne 16.6.2015. V obrazložitvi je odločeno o neupravičenosti do pravic iz 29. in 30. člena ZUPJS, odločitev pa sodi v obrazložitev odločbe. Obrazložitev ne vsebuje razlogov, odločilne za presojo posameznih dokazov in razlogov, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo, vse to pa predstavlja kršitev določb 214. člena ZUP in bistveno kršitev pravil postopka, saj se odločbe ne da preizkusiti.
- Pouk o pravnem sredstvu je pomanjkljiv, saj ne vsebuje podatkov pri kom se lahko vložijo pritožba ter navedbe polnega osebnega imena in naslova organa (t.j. podatke o resornem ministrstvu), kar predstavlja kršitev določb 215. člena ZUP.
- Zapis števil dokumentov v zadevi ni pravilen (npr. odločba št. 1233-1000/2013/1). Prvi dokument v upravni zadevi predstavlja vloga stranke, ostali dokumenti pa tudi ne vsebujejo zaporednih števil po kronološkem vrstnem redu nastanka, zato gre za kršitev določb 30. točke 2. člena UUP.

CSD pojasni, da se lahko sprememba vrste periodičnega dohodka naredi šele, ko vlagatelj prinese prvo delno plačilno listo in kasneje plačilno listo za poln mesec. Kljub temu, da vlagatelj sporoči spremembo periodičnega dohodka v zakonskem roku 8 dni, strokovni delavci ne morejo izdelati odločbe, ker nimajo podatka o višini plače in zato posledično prihaja do vračil (na plačilne liste čakajo mesec in pol). Ob tem CSD posebej poudari, da strokovni delavci vseskozi opozarjajo (v okviru aktivov in neposredno ministrstvu), da je tak način upoštevanja spremembe dohodka neustrezen in bi ga bilo potrebno poenostaviti. Glede pomanjkljivosti vsebine izreka in pravnega pouka pojasnjujejo, da odločbe natisnejo iz sistema in v vsebino ne morejo posegati. Menijo, da bi to moral urediti ■ po navodilu MDDSZ.

- Upravna inšpektorica navedeno pojasnilo sprejema in ga zaradi namere izpostavitve sistemskega problema MDDSZ tudi navaja v okviru ugotovitev pod 6 in nadaljnjih, ki se navezujejo na ustreznost odločb iz sistemema ISCS.

3.5 Zadeva št. 1231-2171/2015 – državna štipendija

1. CSD je dne 21.9.2015 prejel vlogo za uveljavljanje državne štipendije za dijake in študente za leto 2015/2016.

2. CSD je izdal vlagateljici odločbo št. 1231-2171/2015/1 z dne 23.9.2015 s katero je odločil: v 1. točki izreka, da se vlogi za nadaljnje prejemanje državne štipendije z dne 21.9.2015 za ■,

EMŠO ****, za šolsko oziroma študijsko leto 2015/16, ugodi od dne 1.10.2015; v 2. točki, da državna štipendija za šolsko oziroma študijsko leto 2015/16 znaša ■EUR mesečno in se izplačuje mesečno; v 3. točki, da je odločba izvršljiva z dnem odpreme vlagateljici in da pritožba ne zadrži izvršitve odločbe; v 4. točki, da v postopku ni bilo stroškov.

- Izrek je v 1. in 2. točki nepopoln (ni navedenega naslova stranke, računa, na katerega se štipendija nakaže), kar predstavlja neupoštevanje določb 213. člena ZUP. Pravilno bi npr. bilo:
 - » 1. ■, naslov, je upravičena do prejetja državne štipendije za študijsko leto 2015/16 od 1.10.2015 dalje
 - 2. Državna štipendija za šolsko leto 2015/16 znaša ■EUR in se izplačuje mesečno na osebni račun ■, št. ***** , odprt pri *****.«
- Obrazložitev je pomanjkljiva (pri navedbah dokazil, ne vsebuje podatkov o identifikaciji dokazil – številke in datuma posameznih dokumentov, kdo jih je izdal, itd.). Sicer pravilno vsebuje podatke (št. računa za nakazilo štipendije), vendar bi morali biti ti prvenstveno navedeni tudi v izvršljivem delu odločbe – izreku, kar predstavlja kršitev določb 214. člena ZUP.

4. PRAVICE IZ ZAVAROVANJA ZA STARŠEVSKO VARSTVO

4.1 Normativna ureditev

Zavarovanje za starševsko varstvo in pravice, ki iz tega izhajajo, družinske prejemke, pogoje in postopek za uveljavljanje posameznih pravic ter druga vprašanja glede izvajanja, ureja Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14, 90/15 - ZIUPTD in 90/15, v nadaljevanju ZSDP-1) (1. člen)

Pravice po tem zakonu so:

1. pravice iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo in
2. pravice do družinskih prejemkov. (3. člen)

Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo so:

1. dopust (materinski, očetovski, starševski -15. člen),
2. nadomestilo (materinsko, očetovsko, starševsko- 40. člen),
3. pravica do krajšega delovnega časa in pravica do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi starševstva,
4. pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok,
5. nadomestilo v času odmora za dojenje in pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v času odmora za dojenje. (14. člen)

Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo se uveljavljajo v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače. (56. člen)

O pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo odloča na prvi stopnji krajevno pristojen center.

O pritožbah zoper odločbo centra odloča ministrstvo.

Odločba, s katero se odloči o pravici iz zavarovanja za starševsko varstvo, se vroča z dostavo v hišni predalčnik. Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme. Dan odpreme se na odločbi označi.

Odločba iz prejšnjega odstavka je izvršljiva z dnem odpreme odločbe vlagatelju.

Pritožba na odločbo centra ne zadrži izvršitve odločbe.

V sporih zoper odločbo ministrstva odloča pristojno delovno in socialno sodišče. (57. člen)

Center odloči o pravici do dopusta po tem zakonu v 15. dneh od prejema popolne vloge. (61. člen)

Družinski prejemki so denarni prejemki, ki obsegajo:

1. starševski dodatek,
2. pomoč ob rojstvu otroka,
3. otroški dodatek,

4. dodatek za veliko družino,
5. dodatek za nego otroka,
6. delno plačilo za izgubljeni dohodek. (62. člen)

Pravica do družinskih prejemkov se uveljavlja v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače. (87. člen)

O pravici do družinskih prejemkih na prvi stopnji odloča center, ki ga določi minister.

O pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo.

Odločba, s katero se odloči o pravici do družinskih prejemkov, se vroča z dostavo v hišni predalčnik. Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme. Dan odpreme se na odločbi označi.

Odločba iz prejšnjega odstavka je izvršljiva z dnem odpreme odločbe vlagatelju.

Pritožba na odločbo centra ne zadrži izvršitve odločbe.

V sporih zoper odločbe ministrstva odloča pristojno delovno in socialno sodišče.

Določbe tega člena ne veljajo za pravico do otroškega dodatka. (88. člen)

Center lahko pri ugotavljanju dejanskega prebivališča, ki je pogoj za pridobitev pravic iz 64., 69., 73., 78., 80. in 84. člena tega zakona, preverja dejansko stanje tudi zunaj svojega delovnega časa v okviru določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ki veljajo za vabilo in vročanje. Ogled pa lahko opravi tudi nenapovedano. (89. člen)

Pravice iz tega zakona so vezane na otroka. Pravice po tem zakonu prenehajo s smrtjo otroka, če ta zakon ne določa drugače.

Pogoji za pridobitev pravic po tem zakonu morajo biti izpolnjeni ves čas prejemanja pravic.

Vsakdo mora sporočiti centru dejstva in okoliščine oziroma vse spremembe, ki vplivajo na priznane pravice, njihovo višino in obdobje prejemanja, v osmih dneh od dne, ko je taka sprememba nastala oziroma je zanjo zvedel.

Če se ugotovi, da so nastopile okoliščine, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o pravici oziroma odločbo o spremembi priznanja pravice iz tega zakona, center začne postopek po uradni dolžnosti. (101. člen)

Če se v času priznanja pravic ugotovi, da so bili posredovani neresnični podatki ob vložitvi vloge za uveljavljanje posamezne pravice po tem zakonu, center izda odločbo o prenehanju te pravice ali o njeni spremembi.

Center zahteva vračilo neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev po tem zakonu.

Center opravi poračun dolga z isto priznano pravico po tem zakonu tako, da se pravica začne izplačevati šele, ko je dolg poravnan.

Center lahko na predlog posameznika odloži plačilo dolga ali dovoli obročno odplačevanje dolga.

Če center ne izterja neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev v 90 dneh od pravnomočne odločbe, pošlje vso dokumentacijo v treh izvodih ministrstvu, ki prek državnega pravobranilstva začne postopek zaradi vračila neupravičeno pridobljene premoženjske koristi z zamudnimi obrestmi.

Ministrstvo lahko odpiše dolg v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance. (102. člen)

4.2 Zadeva št. 1210-20/2016, 1210-21/2016, 1211-7/2016, 1210-_/2016

1. Uvodoma upravna inšpektorica ugotavlja, da so na ovoju, ki se nanaša na subjekt: ■ in v spodnjem desnem robu navedenega ■, navedene številke štirih zadev. Ovoj ni izdelan v skladu z določili 143. člena UUP. Zadeva je namreč celota vseh dokumentov in prilog, ki se nanašajo na isto vsebinsko vprašanje ali nalogo³². Zadeve, ki nastanejo pri delu organov, morajo vselej vsebovati vse dokumente s prilogami, ki se nanašajo na zadevo. Dokumenti iste zadeve v fizični obliki se vlagajo v ovoj po datumu prejema oziroma nastanka³³. Iz dokumentov, ki se nahajajo v ovoju izhajajo, da gre za več dokumentov z različnimi številkami zadev. Zaradi navedenega upravna inšpektorica v konkretnem primeru ne bo presojala vsakega dokumenta posebej v smislu pravilnosti evidentiranja, dokumentov, saj se ugotavljajo kršitve vseh določb UUP, ki se nanašajo na razumevanje pojmov: zadeva, številka zadeve, subjekt zadeve, vloga dokumenta,

³² 45. točka 2. člena UUP.

³³ 2. odstavek 150. člena UUP.

evidentiranje dokumentov, vlaganje dokumentov v zadevo) in pojma dosje. Več o tem v točki IV zapisnika.

CSD v pripombah pojasni, da se dosjeja poslužujejo iz praktičnega razloga, saj prispeva, da so vsi spisi, ki se nanašajo na konkretno ■ in kasneje ■, zbrani na enem mestu - v enem dosjeju so vse mape - ■ pravice in ■ pravice. Pojasnijo, da delo tako lažje poteka, saj so zadeve fizično povezane. Tudi njihov računalniški sistem (■) je tako zasnovan. Predlagajo izmenjave prakse na tem področju in poenotenje knjiženja.

- Upravna inšpektorica navedene pojasnila z vidika praktičnosti poslovanja sicer sprejema, a opozarja, da veljavna UUP tudi v tem delu velja za CSD, dokler drug (ali ta) predpis ne bo določil drugače.

2. Kot prvi dokument je v ovoju vsebovana vloga ■ za uveljavitev pravic ob rojstvu otroka na predpisanem obrazcu S-1/1 s prilogami. Iz vloge izhaja, da ta uveljavlja pravico do pomoči ob rojstvu otroka, do starševskega dopusta in starševskega nadomestila.

- Na vlogi je odtisnjenih več prejemnih štampiljk. Prva je odtisnjena pravilno nad zgornjim desnim delom prve strani fizičnega dokumenta z vpisano številko zadeve 1210-20/2016. Druga je odtisnjena na sredini prve strani vloge (pri navedbi »uveljavljam pravico do pomoči ob rojstvu otroka«) z vpisano številko zadeve 1211-7/2016. Tretja je odtisnjena na začetku druge strani dokumenta, pri navedbi »uveljavljam pravico do starševskega dopusta in starševskega varstva z številko zadeve 1210-21/2016). V vseh pa je vpisan enak datum prejema in enak signirni znak. Drugih podatkov ni (npr. število prilog). Opisano postopanje s prejemno štampiljko je v nasprotju z določili 118. člena UUP.

3. CSD je 27. 1. 2016 izdal sklep o združitvi postopka in hkrati odločbo št. 1210-20/2016/1, s katero je odločil, da je vlagateljica upravičena do pravice do materinskega dopusta in materinskega nadomestila. Na odločbi je odtisnjen datum (t.j. 29.1.2016), kdaj je bila odločba odposlana.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da zapis zaporedne številke dokumenta (odločbe) ni pravilna, saj zaporedna številka dokumenta ni ustrezna. Prvi dokument v zadevi namreč predstavlja vloga stranke in ne odločba. CSD je z navedenim ravnanjem kršil določbe 30. točke 2. člena UUP.
- V zvezi s samim postopanjem pri obravnavi vloge upravna inšpektorica ugotavlja, da je bilo postopanje uradne osebe neustrezno. Iz zadeve namreč izhaja, da gre za eno vlogo, s katero je stranka zaprosila za odločanje o dveh pravicah. V tem primeru za izdajo sklepa ni pravne podlage, saj gre za vlogo, v kateri stranka uveljavlja več zahtevkov in ne gre za več vlog. V tem primeru bi moral CSD izdati le odločbo, s katero bi odločil o obeh zahtevkih stranke. ZUP³⁴ v zvezi z združevanjem zadev v en postopek določa, da se sklep o združitvi zadev v en postopek izdaja v primerih, kadar gre za pravice in obveznosti več strank in se pravice ali obveznosti strank opirajo na isto ali podobno dejansko stanje in isto pravno podlago in če je organ, ki vodi postopek, za vse zadeve stvarno pristojen.
- Uvod odločbe vsebuje neustrezne in odvečne pravne podlage, kot so: po pooblastilu ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, št. 017- **** z dne 12.12.2002 in pooblastilu ministra za delo, družino in socialne zadeve št. 025-001/03 z dne 17.12.2002, 3. člen Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v RS in 3. člen Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva). Pravilna pravna podlaga je le 1. odstavek 57. člena ZSDP-1, ki določa, da o pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo odloča na prvi stopnji krajevno pristojen center (in ne center, ki ga določi minister, kar določa 1. odstavek 88. člena ZSDP-1 za odločanje o pravicah do družinskih prejemkov).
- Izrek odločbe je sestavljen iz več odstavkov, ki pa niso oštevilčeni, kar predstavlja kršitev 6. odstavka 213. člena ZUP.

³⁴ Glej 130. člen ZUP.

- Obrazložitev odločbe sicer pravilno vsebuje obrazložitev 4. odstavka izreka, upravna inšpektorica pa priporoča, da ta obrazložitev vsebuje tudi določbo 2. odstavka 101. člena ZSDV-1³⁵.
- Pouk o pravnem sredstvu ne vsebuje podatka o naslovu organa, pri katerem se vložijo pritožba s polnim osebnim imenom in naslovom, kar predstavlja kršitev določb 2. odstavka 215. člena ZUP.
- Odredba o vlaganju »v zbirko dokumentarnega gradiva« je neustrezna, saj organ ne odreja sam sebi način hranjenja dokumentarnega gradiva, kar ga zavezuje že po določbi drugega odstavka 169. člena UUP, ki določa, da se dokumenti, ki so nastali pri delu organa, pri organu hranijo v izvorniku. Javni uslužbenec mora glavni pisarni zgolj določiti, na kateri naslov ali naslove je treba dokument *odposlati*, katere priloge je treba priložiti in kako naj se dokument *odpošlje*³⁶.

4. Dne 27. 1. 2016 je CSD na podlagi drugega odstavka 18. člena ZSDP izdal Potrdilo o priznanju pravice do materinskega dopusta.

- Na dokumentu ni številke dokumenta, kar predstavlja kršitev določb 5. točke prvega odstavka 164. člena UUP.
- Po oceni upravne inšpektorice bi bilo tudi pravilneje, da bi CSD dokument poimenoval OBVESTILO in ne Potrdilo, kajti drugi odstavek 18. člena ZSDP določa, da Center o priznanju posamezne vrste dopusta obvesti delodajalca. Iz navedenega dokumenta je tudi razvidno, da je CSD v delu dokumenta, kjer s pisarniško odredbo navedel način odpreme, zapisal »OBVESTILO PREJMEJO«, zato meni, da je termin obvestilo primernejši izraz.
- Odredba o vročanju »arhiv« je neustrezna, saj organ ne odreja sam sebi način hranjenja dokumentarnega gradiva, kar ga zavezuje že po določbi drugega odstavka 169. člena UUP. Glede vročanja pa velja, da se navede »vročiti (in ne »obvestilo prejmejo:«, za naslovnikom pa je obvezna navedba načina vročitve (kot npr. osebno, navadno, priporočeno, priporočeno s povratnico).

5. V ovojju se nadalje nahaja odločba št. 1211-7/2016 z dne 4.4.2016, s katero je ■ priznal pravico do pomoči ob rojstvu otroka. Na odločbi je odtisnjen datum (5.4.2016), ko je bila odločba odposlana.

- Uvod odločbe vsebuje napačno pravno podlago, in sicer je poleg pooblastila ministra naveden 1. odstavek 89. člena ZSDP-1³⁷, pravilna pravna podlaga pa je pooblastilo ministra in 1. odstavek 88. člena ZSDP-1³⁸.
- Pouk o pravnem sredstvu ne vsebuje podatka o naslovu organa, pri katerem se vložijo pritožba s polnim osebnim imenom in naslovom, kar predstavlja kršitev določb 2. odstavka 215. člena ZUP.
- Odredbe o vročanju imajo enake nepravilnosti kot ugotovljeno pri sklepu in odločbi št. 1210-20/2016/1 z dne 27.1.2016.

6. Dne 10.5.2016 je CSD izdal potrdilo o priznanju pravice do starševskega dopusta.

- Upravna inšpektorica ugotavlja enake nepravilnosti kot pri izdaji potrdila z dne 27.1.2016.

7. V ovojju se nahaja vloga očeta/druge osebe za uveljavitev pravic ob rojstvu otroka (predpisan obrazec S-1/2), s prilogo S-1, h kateri so s pisarniško sponko pripeti še drugi dokumenti. Upravna inšpektorica ponovno opozarja, da navedeni dokumenti ne sodijo v isti ovoj in pri takšnem upravnem poslovanju organa ugotavlja kršitve določb UUP, kot že ugotovljeno zgoraj. Več o tem v točki IV zapisnika. Na vlogi je odtisnjena tudi prejemna štampiljka z

³⁵ 2. odstavek, 101 člena ZSDV-1 določa: Center zahteva vračilo neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev po tem zakonu.

³⁶ 1. odstavek 169. člena UUP.

³⁷ Center lahko pri ugotavljanju dejanskega prebivališča, ki je pogoj za pridobitev pravic iz 64., 69., 73., 78., 80. in 84. člena tega zakona, preverja dejansko stanje tudi zunaj svojega delovnega časa v okviru določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ki veljajo za vabilo in vročanje. Ogled pa lahko opravi tudi nenapovedano.

³⁸ O pravici do družinskih prejemkov na prvi stopnji odloča center, ki ga določi minister.

odtisnjem datumom 1.4.2016, signirnim znakom 2 in vpisano številko zadeve 1210-112/2016. Na vlogi je označeno, da vlagatelj uveljavlja pravico do očetovskega dopusta in očetovskega nadomestila.

8. Naslednji dokument predstavlja dokument CSD (zaposilo za podatke), št. 1210-112/2016 z dne 5.4.2016, naslovljen na Finančno upravo RS.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da številka dokumenta zapisana pomanjkljivo, saj ne vsebuje zaporedne številke dokumenta (vsebuje le številko zadeve), kar predstavlja kršitve določb 30. točke 2. člena UUP.

9. Naslednji dokument je sklep in odločba št. 1210-112/2016/1 z dne 19.4.2016. CSD je izdal sklep o združitvi postopka in hkrati odločbo, s katero je odločil, da je vlagatelj upravičena do pravice do očetovskega dopusta in očetovskega nadomestila. Na odločbi je odtisnjen datum odpreme dokumenta 20.4.2016. Dne 19.4.2016 pa je izdal potrdilo o priznanju pravice do očetovskega dopusta.

- Upravna inšpektorica ugotavlja enake nepravilnosti kot v zgornjih zadevah v tem poglavju (obravnavava zahteve in združevanje zadev v en postopek, npr. uvod odločbe - pravilna pravna podlaga le 1. odstavek 57. člena ZSDP-1, obrazložitev odločbe pomanjkljiva, saj iz nje ni razvidno, katere podatke si je center pridobil, kako in kdaj, neustrezna je sestava potrdila kot pod 4. točko 4.2, itd.).
- CSD je zaprosil FURS za podatke po navadni pošti (glej 8. točka). V ovojju, ki je bil posredovan upravni inšpektorici, pa ni vsebovanih dokumentov, iz katerih bi bilo razvidno, ali je in kdaj je CSD pridobil zaprosene podatke, kar predstavlja kršitev določb 130. člena UUP, ki se nanašajo na evidentiranje prejetih (vhodnih) dokumentov, ki prispejo v fizični obliki. Upravna inšpektorica opozarja, da je upravni organ pri odločanju o vlogi za očetovski dopust dolžan spoštovati materialni rok iz 61. člena ZSDP-1, t.j., da odloči v roku 15 dni od prejema popolne vloge.

II. UGOTOVITVE PRI POSTOPANJU S PRITOŽBAMI

Upravna inšpektorica je v okviru nadzora ugotovila, da je CSD v enem primeru od šestih naključno izbranih zadev, pri postopanju s prejeto pritožbo kršil rok za posredovanje pritožbe drugostopenjskemu organu iz 1. odstavka 245. člena ZUP.

1. Zadeva št. 1221-6/2016

1. Dne 6.5.2016 je CSD prejel pritožbo pooblaščenca (odvetnika) stranke na odločbo CSD, št. 1221-6/2016 z dne 18.4.2016.

2. CSD je z dopisom št. 121-6/2016 in 1221-40/2015 z dne 24.5.2016 odstopil pritožbo drugostopenjskemu organu.

3. V zadevi do dne 11.11.2016, ko je bila upravni inšpektorici dodatno posredovana zahtevana dokumentacija, CSD ni prejel odločitve II. stopnje.

- Upravna inšpektorica pri postopanju CSD s pritožbo ne ugotavlja kršitev.

2. Zadeva št. 1221-54/2014

1. CSD je dne 10.6.2015 prejel pritožbo zoper odločbo št. 1221-54/2014 z dne 22.5.2015.

2. CSD je dne 24.6.2015 z dopisom št. 1221-54/2014 odstopil pritožbo drugostopenjskemu organu.

3. CSD je dne 30.5.2016 prejel odločbo drugostopenjskega organa, s katero je ta pritožbo v izreku dopolnil, odpravil 5. in 6. točko izreka, v ostalem delu pa potrdil prvostopenjsko odločbo in pritožbo zavrnil kot neutemeljeno.

4. Iz priložene kopije povratnice v zadevi izhaja, da je CSD opravil osebno vročitev odločbe pritožniku dne 30.5.2016.

- Upravna inšpektorica pri postopanju CSD s pritožbo ne ugotavlja kršitev.

3. Zadeva št. 1231-1569/2014

1. CSD je dne 14.1.2015 prejel pritožbo na odločbo št. 1231-1569/2014/1, odpremljeno dne 10.12.2014, odločbo št. 1231-1569/2014, odpremljeno dne 2.12.2014 ter na odločbo št. 1231-2014-s/1, odpremljeno dne 10.12.2014.

2. CSD je dne 16.1.2015 z dopisom št. 1231-1569/2014 z dne 15.1.2015 odstopil pritožbo drugostopenjskemu organu.

3. CSD je dne 29.1.2016 prejel odločbo drugostopenjskega organa št. 12300-256/2015/2 z dne 29.1.2016, s katero je ta pritožbo kot neutemeljeno zavrnil. Na odločbi je odtisnjena štampiljka »odpremljeno 4.2.2015«.

- Upravna inšpektorica pri postopanju CSD s pritožbo ne ugotavlja kršitev.

4. Zadeva št. 1232-134/2016/1 z dne 1.2.2016

1. Stranka je na zapisnik dne 10.2.2016 podala pritožbo zoper odločbo št. 1232-134/2016 z dne 1.2.2016.

2. CSD je z dopisom št. 1232-134/2016 z dne 17.2.2016 odstopil pritožbo drugostopenjskemu organu.

3. Dne 20.5.2016 je CSD prejel odločbo drugostopenjskega organa, št. 12300-112/2016-2 z dne 18.5.2016, s katero je ta pritožbo kot neutemeljeno zavrnil. Na odločbi je odtisnjena štampiljka »odpremljeno 20.5.2016«.

- Upravna inšpektorica pri postopanju CSD s pritožbo ne ugotavlja kršitev.

5. Zadeva št. 1231-779/2016

1. Dne 13.4.2016 je stranka na zapisnik pri CSD podala pritožbo zoper odločbo o denarni socialni pomoči.

2. CSD je z dopisom št. 1231-779/2016 z dne 3.5.2016 odstopil pritožbo v reševanje drugostopenjskemu organu z dopisom. Na dopisu je odtisnjena tudi štampiljka »odpremljeno 4.5.2016«.

3. CSD je dne 20.9.2016 prejel odločbo drugostopenjskega organa, št. 12300-1163/2016-2 z dne 19.9.2016, s katero je ta pritožbo kot neutemeljeno zavrnil. Na odločbi je odtisnjena štampiljka »odpremljeno 20.9.2016«.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da je organ kršil rok za odstop pritožbe drugostopenjskemu organu iz 245. člena ZUP³⁹.

6. Zadeva št. 1233-15/2015

1. Dne 18.2.2016 je CSD prejel pritožbo na odločbo št. 1233-12/2014/1 z dne 26.1.2016.

³⁹ Če organ, ki je izdal odločbo, spozna, da je vložena pritožba dovoljena in pravočasna in da jo je vložila upravičena oseba, pa ne nadomesti izpodbijanje odločbe z novo odločbo, mora pritožbo brez odlašanja, najpozneje pa v 15 dneh od dneva, ko jo prejme oziroma po poteku roka iz 241. člena, poslati organu, ki je pristojen, da o njej odloči. Pritožbi mora priložiti vse dokumente, ki se tičejo zadeve.

2. CSD je z dopisom št. 1233-12/2014 z dne 3.3.2016 odstopil pritožbo v reševanje drugostopenjskemu organu z dopisom. Na dopisu je odtisnjena tudi stampiljka »odpremljeno 4.3.2016«.

3. CSD je dne 20.9.2016 prejel odločbo drugostopenjskega organa, št. 12300-23/2016-2 z dne 19.9.2016, s katero je ta pritožbo kot neutemeljeno zavrnil. Na odločbi je odtisnjena stampiljka »odpremljeno 20.9.2016«.

- Upravna inšpektorica pri postopanju CSD s pritožbo ne ugotavlja kršitev.

III. UGOTOVITVE PRI IZPOLNJEVANJU POGOJEV URADNIH OSEB ZA VODENJE UPRAVNEGA POSTOPKA OZIROMA OPRAVLJANJE POSAMEZNIH PROCESNIH DEJANJ V POSTOPKA (pooblastila po 28⁴⁰. in 30⁴¹. člena ZUP)

V inšpekcijskem nadzoru je upravna inšpektorica preverila ali imajo uradne osebe, ki vodijo upravne postopke (navedene na Seznamu uradnih oseb CSD Piran, pooblaščenih za vodenje postopka pred upravno odločbo ali za odločanje v upravnih zadevah z dne 1.3.2016, v nadaljevanju Seznam), ustrezna pooblastila in potrdila o opravljenih izpitih na podlagi 31. člena ZUP⁴² oziroma, ali izpolnjujejo pogoje, ki jih mora imeti oseba za vodenje upravnega postopka oziroma za opravljanje posameznih procesnih dejanj v postopku, kot to določa Uredba o izobrazbi in strokovnem izpitu za vodenje in odločanje v upravnem postopku (Uradni list, št. 12/2013, v nadaljevanju Uredba)⁴³.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da imajo uradne osebe, ki vodijo upravne postopke ustrezna pooblastila in potrdila o opravljenih izpitih na podlagi 31. člena ZUP oziroma izpolnjujejo pogoje, ki jih mora imeti oseba za vodenje upravnega postopka oziroma za opravljanje posameznih procesnih dejanj v postopku, kot to določa Uredba.

IV. UGOTOVITVE PRI UPRAVNEM POSLOVANJU ORGANA

V inšpekcijskem nadzoru so bili pregledani poslovni prostori in upravno poslovanje organa. Upravna inšpektorica je v inšpekcijskem nadzoru ugotovila več nepravilnosti izvajanja določb UUP in s tem nepregledno poslovanje organa.

- Upravna inšpektorica je na podlagi pregleda prostorov in pojasnil uradnih oseb pri upravnem poslovanju CSD ugotovila, da:
 1. zbirke nerešenih zadev, tekoče in stalne zbirke ne vodi v skladu z UUP. CSD vodi zadeve, ki so v reševanju in tiste, ki so rešene, sicer in zgolj fizično ločeno, kar pomeni, da CSD tudi ne ločuje tekoče in stalne zbirke dokumentarnega gradiva, pri čemer krši določbe 181.-185. člena UUP;
 2. dokumentarno gradivo hrani po pisarnah, v zaklenjenih omarah. Prostorov za arhiv nimajo, zato se ugotavlja kršenje določb 188. člena UUP;
 3. dokumentarno gradivo o posameznih zadevah ne vodi vedno v skladu s pravili UUP, saj nekatere vodi v obliki dosjejev in ne kot posamezne zadeve, kot npr. »Potočnik Andreja (1210-20/2016, 1211-7/2016, 1210-21/2016. Po določbi 134. člena UUP se dokumenti evidentirajo in shranjujejo v zadevah. Po določbi 141. člena UUP pa se dokumenti in zadeve lahko evidentirajo in shranjujejo v dosjejih (personalni dosjeji, dosjeji o inšpekcijskih pregledi in podobno), če narava dela in posebne predpisane

⁴⁰ V upravni zadevi, za katero je pristojen monokratičen (individualno voden) organ, izda odločbo v upravnem postopku njegov predstojnik, če ni s predpisi o organizaciji tega organa ali z drugimi predpisi določeno drugače. Predstojnik lahko pooblasti drugo osebo, zaposleno pri istem organu, za odločanje v upravnih zadevah iz določene vrste zadev.

Pooblastilo za odločanje obsega tudi pooblastilo za vodenje postopka pred odločitvijo. (1., 2., 3. odstavek 28. člena ZUP)

⁴¹ Predstojnik organa lahko pooblasti drugo osebo, zaposleno pri istem organu, za vodenje posameznih dejanj v postopku pred izdajo odločbe. (1. odstavek 30. člena ZUP)

⁴² Upravni postopek lahko vodi in v njem odloča oseba, ki izpolnjuje pogoje glede izobrazbe in strokovnega izpita iz upravnega postopka. Strokovni izpit iz upravnega postopka ni potreben za vodenje in odločanje v enostavnih upravnih zadevah, ki jih določi vlada z uredbo. (1. in 2. odstavek)

⁴³ Pri ugotavljanju izpolnjevanja navedenih pogojev o priznavanju izpita iz ZUP skozi časovna obdobja je upravna inšpektorica upoštevala tudi Pojasnila Ministrstva za javno upravo, št. 100-752/2011/2 z dne 14.10.2011.

evidence na posameznih področjih upravnega dela zahtevajo oblikovanje dokumentarnega gradiva po posameznih subjektih ali temah (vsebinah, objektih). Dosje je lahko sestavljen iz dokumentov ali zadev, lahko pa se ga oblikuje tudi kot poseben vpogled v informatizirano evidenco ali zbirko dokumentov. Vrste dokumentarnega gradiva, ki naj se evidentirajo v dosjejih, določi predstojnik, če ni s predpisi drugače določeno. Glede na določbe 141. člena UUP dosje predstavlja posebno zbirko dokumentov, pogosto sestavljeno iz kopij dokumentov, ki že sestavljajo posamezno zadevo. Pri poslovanju z dokumenti evidentiranimi v obliki dosjejev ali v okviru zadev je potrebno omeniti glavno razliko pri poslovanju z navedenim gradivom. Medtem, ko mora imeti vsaka zadeva opredeljen status »nerešeno« oziroma »rešeno«, je dosje praviloma brez statusa. Vzrok je v tem, da dosje praviloma ne pokriva reševanja konkretne upravne naloge, niti nima določenega roka. Glede na gornje teoretično izhodišče za vodenje dokumentov v obliki dosjejev upravna inšpektorica zaključuje, da CSD pri evidentiranju posameznih upravnih zadev ni sledil določbam, ki opredeljuje razliko med dosjejem in zadevo;

4. vsebine ovojev zadev niso v skladu z določili 143. člena UUP, saj so natisnjeni le naslovi na ovojih (subjekt zadeve). Pri posredovanju zahtevanih zadev s strani upravne inšpektorice, popisi zadev v večini primerov niso izdelani na način, kot to določa UUP v 4. odstavku 150. člena;

5. dokumenti v večini primerov nimajo navedenih zaporednih števil dokumenta, kar predstavlja kršitev določb 30. točke 2. člena UUP in kar je bilo že ugotovljeno v pregledanih dokumentih omenjenih v tem zapisniku. Upravna inšpektorica pojasnjuje, da je smisel navajanja številke dokumentov v tem, da se lahko ločijo med seboj različni dokumenti in konkretni upravni akti, s katerimi je bilo odločeno o različnih pravicah in obveznostih istih strank ali o istih pravicah in obveznostih različnih strank.⁴⁴ Še posebno ni zapis številke dokumentov pravičen na odločbah iz sistema ISCSD2, saj ne ustreza kronološkemu vrstnemu redu nastanka posameznih dokumentov v konkretnih upravnih zadevah. Iz zapisanih številke dokumentov na teh odločbah gre, glede na določbe UUP, največkrat za prvi dokument. Prvi dokument pa v upravni zadevi uveljavljanja pravic iz javnih sredstev predstavlja vloga stranke, ne pa odločbe, s katerimi je bilo odločeno o vlogah;

6. napačno se označuje zaporedje dokumentov, saj le-ti niso evidentirani po kronološkem vrstnem redu, kar predstavlja kršitev določb 147. člena UUP in 2. odstavka 150. člena UUP⁴⁵;

7. da CSD za upravljanje z dokumentarnim gradivom uporablja računalniški program *OPIS 98* – program za pisarniško poslovanje, katerega avtor je fizična oseba - Darko Brvar, s katerim je CSD sklenil avtorsko pogodbo leta 2004. Na podlagi preizkusa z delom v tem programu, je upravna inšpektorica ugotovila, da se ta sistem ne povezuje z drugimi informatiziranimi zbirkami podatkov ali informatiziranimi javnimi evidencami, kar pomeni, da nima enotne rešitve informacijskega sistema za upravljanje dokumentarnega gradiva (oziroma na ravni CSD-jev tak sistem ne obstaja), ki bi bil povezan z zalednim sistemom, obenem pa bi podpiral tudi elektronsko poslovanje (sprejem elektronskih vlog, elektronsko podpisovanje, elektronsko vročanje, ...), kar pomeni, da ne omogoča poslovanja v skladu z UUP glede upravljanja z dokumentarnim gradivom.

Na CSD so pristojne uradne osebe pojasnile, da se zavedajo, da je program, ki ga uporabljajo zastarel, ne omogoča preglednega poslovanja z dokumentarnim gradivom ter da ni v skladu z UUP ter Zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva. Kot pomanjkljivost izpostavijo tudi nezmožnost povezave z ostalimi informacijski sistemi oziroma informatiziranimi javnimi evidencami, pri čemer pojasnijo, da vloge za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ki jih prejmejo največ, najprej evidentirajo v računalniškem programu *OPIS 98*. Po vnosu v ta sistem se natisne ovoj zadeve, vlogo stranke pa vložijo v zadevo. Zadevo nato dodelijo uradni osebi, ki zadevo rešuje. Uradna oseba vnese vse podatke iz vloge v sistem *ISCSD2*, v katerem se kreirajo in iz katerega se natisnejo odločbe. Uradne osebe odločbo natisnejo na svojem

⁴⁴ V. Androjna in E. Kerševan. *Upravno procesno pravo: upravni postopek in upravni spor*. GV Založba, Ljubljana, 2006, str. 426.

⁴⁵ Dokumentom že začete zadeve se prilagajajo na novo prispeli ali v organu nastali dokumenti. Dokumenti iste zadeve v fizični obliki se vlagajo v ovoj po datumu prejema oziroma nastanka.

računalniku v informacijskem sistemu ISCS2, nato jo fizično prinesejo v glavno pisarno, kjer jo fizično ponovno evidentirajo v računalniški program OPIS 98. Vse odločbe podpisujejo ročno.

Predstojnica CSD je pojasnila, da so centri že večkrat opozorili resorno ministrstvo, da nimajo primerne informacijskega sistema ki bi podpiral evidentiranje dokumentarnega gradiva v skladu z UUP.

V pripombah CSD še pojasni, da:

1. Zbirk nerešenih zadev ter tekočih in stalnih zbirk nimajo možnosti ločevati, ker nimajo ustreznih prostorov oziroma zadostnega števila omar. S posebnim prostorom za arhiv ne razpolagajo. V tekoči zbirki hranijo zadeve zadnjih dveh let in se nahajajo v glavni pisarni.
2. Dokumentarno gradivo hranijo po pisarnah, v zaklenjenih omarah, saj poslovni prostori niso povsem ustrezni upravnemu poslovanju. Po normativih je celotna površina poslovnih prostorov ustrezna, vendar so nekatere pisarne tako velike, da na račun letih ni prostora za arhiv (v prostorih je prvotno deloval DURS, kjer sta bili dve uslužbenki skupaj v pisarni).
3. Omenjeni dosje, ki obsega št. 1210-20/2016, 1211-7/2016, 1210-21/2016 vsebuje zadeve, ki se nanašajo na materinski dopust in nadomestilo, starševski dopust in nadomestilo in pravico do pomoči ob rojstvu otroka. Večinoma stranke za vse tri pravice vlagajo eno vlogo, na podlagi katere knjižijo tri zadeve. Združitev zadev je v pomoč strokovnemu delavcu (gre namreč za eno vlogo s prilogami in več postopkov) ter je bolj ekonomično (kopiranje vloge).

➤ V nadaljevanju je upravna inšpektorica ugotovila še, da:

- ima organ pred vhodom v zgradbo objavljeno tablo z uradnim naslovom in vidno nameščene napotilne table (63. čl. UUP);
- je pri vhodu v zgradbo organa na vidnem mestu označen delovni čas organa in razpored uradnih ur in uradnih ur po telefonu (65. čl. UUP);
- ima organ pri vratih službenih prostorov posameznih notranjih organizacijskih enot pritrjene oznake, iz katerih je razvidno, katera dela se pretežno opravljajo v teh prostorih (64. čl. UUP);
- javni uslužbenci pri upravnem poslovanju uporabljajo ustrezne priponke ali namizne tablice za identifikacijo (12. čl. UUP);
- ima za objavljanje upravnih aktov in sporočil organ na vidnem mestu, ki je javno dostopen, nameščeno oglasno desko (66. čl. UUP);
- ima organ objavljena imena, telefonske številke, naslove elektronske pošte in lokacijo javnih uslužbencev, ki pri organu dajejo informacije splošnega značaja na ustreznem mestu, tako da so uporabnikom ti podatki dostopni. (10. čl. UUP);
- ima organ objavljen seznam uradnih oseb, pooblaščenih za vodenje in odločanje v upravnem postopku (11. čl. UUP);
- ima organ označeno, da ima knjigo pripomb in pohval ter objavljen naslov Upravne inšpekcije (15. čl. UUP);
- organ uporablja predpisano ovojnico za osebno vročanje v upravnem postopku (172. čl. UUP in 28. člen Pravilnika o izvrševanju uredbe o upravnem poslovanju);
- organ zagotavlja obrazce vlog za poslovanje v upravnem postopku, ki jih stranka lahko dobi pri posameznem uslužbencu in na drugih primernih mestih v prostorih organa (114. čl. UUP);
- splošne informacije organ zagotavlja preko svetovalca za pomoč strankam oziroma preko drugih javnih uslužbencev, v obliki pisnih informacij (brošure, zloženke), ki so strankam dostopne v sprejemnih prostorih in na drugih ustreznih mestih in preko spleta organa (7. čl. UUP);
- organ uporablja Enotni načrt klasifikacijskih znakov za CSD št. 02200-13/2005 z 3. 9. 2007;
- organ uporablja žig organa, prejemno štampljko (25. čl. Pravilnika o izvrševanju UUP), štampljko »kopija enaka izvorniku« (26. čl. Pravilnika o izvrševanju UUP), štampljko za

- potrditev dokončnosti in pravnomočnosti (3. čl. Pravilnika o potrjevanju dokončnosti in pravnomočnosti upravnih aktov),
- dvojezičnost v skladu z določili 223. člena UUP ni zagotovljena:
 - pri izdaji odločb iz informacijskega sistema ISCS2: te ne vsebujejo sestavin uradnega dokumenta iz 164. člena UUP v italijanskem jeziku (npr. naziv Republika Slovenija, naziv organa, kontaktni podatki ipd.),
 - štampljke ne vsebujejo napisa v obeh jezikih.

CSD pojasni, da glede zagotovitve dvojezičnosti v skladu z določili 223. člena UUP pri izdaji odločb iz informacijskega sistema ISCS2, na slednje ne morejo vplivati. Glede na veliko število odločb izdanih za posamezne pravice, ni pričakovati, da bi bile avtomatično prevedene. Na zahtevo uporabnika, morajo odločbo posredovati v prevod poklicnemu prevajalcu. Štampljke, ki nimajo napisa v obeh jezikih, bodo v čim krajšem času zamenjali za dvojezične.

V. UGOTOVITVE PRI ZAGOTAVLJANJU DOSTOPA DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

1. Normativni del

ZDIJZ ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb (v nadaljnjem besedilu: organi). (1. člen) Vsak organ je dolžan redno vzdrževati in na primeren način javno objavljati (uradno glasilo organa, svetovni splet ipd.) ter dati na vpogled prosilcu po vsebinskih sklopih urejen katalog informacij javnega značaja, s katerimi razpolaga.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so poslovni subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava dolžni na svojih spletnih straneh objaviti kontaktne podatke oseb ali oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja. (8. člen) Vsak organ določi eno ali več uradnih oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja. Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, lahko več organov skupaj določi eno ali več uradnih oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja. (9. člen) Vsak organ je dolžan posredovati v svetovni splet naslednje informacije javnega značaja:

1. prečiščena besedila predpisov, ki se nanašajo na delovno področje organa, povezana z državnim registrom predpisov na spletu;
2. programe, strategije, stališča, mnenja in navodila, ki so splošnega pomena ali so pomembna za poslovanje organa s fizičnimi in pravnimi osebami oziroma za odločanje o njihovih pravicah ali obveznostih, študije in druge podobne dokumente, ki se nanašajo na delovno področje organa;
3. predloge predpisov, programov, strategij in drugih podobnih dokumentov, ki se nanašajo na delovno področje organa;
4. dokumentacijo na področju javnih naročil ter javnih razpisov za dodelitev sredstev, subvencij, posojil in drugih oblik sofinanciranja iz državnega ali občinskih proračunov;
5. informacije o svoji dejavnosti ter upravnih, sodnih in drugih storitvah;
6. vse informacije javnega značaja, ki so jih prosilci zahtevali najmanj trikrat;
7. druge informacije javnega značaja.

Vsak organ mora omogočiti dostop do informacij iz prejšnjega odstavka brezplačno.

Če za določeno področje obstaja nacionalni namenski portal, organi informacije objavijo na tem portalu.

Določbe tega člena ne veljajo za poslovne subjekte pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava.

Ob objavi predloga predpisa ali splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil (v nadaljnjem besedilu: akta), se z namenom zagotavljanja transparentnosti postopka sprejemanja akta posreduje v svetovni splet tudi osebno ime in naziv zunanega strokovnjaka ali firmo in naslov pravne osebe, ki je sodelovala pri pripravi akta. (10. člen)

Organ je dolžan odločiti o zahtevi prosilca nemudoma, najkasneje pa v roku 20 delovnih dni od dneva prejema popolne zahteve. (23. člen)

2. Pojasnila v nadzoru

Upravna inšpektorici je bilo v neposrednem nadzoru s strani direktorice pojasnjeno, da:

- je pristojna oseba za posredovanje IJZ direktorica CSD,

- je CSD prejel le eno zahtevo za dostop do IJZ (zadeva št. 021-13/2016),
- npr. zahteve dobivajo po telefonu, pri čemer se potem dogovorijo, kaj in v kakšnem obsegu, bo posredovano.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da je takšen način postopanja CSD pri obravnavi zahtev za dostop do IJZ neustrezen, saj mora biti o podani neformalni zahtevi za posredovanje IJZ napravljen uradni zaznamek o »podani neformalni zahtevi za dostop do IJZ po telefonu«, dokumenti pa ustrezno evidentirani (klasifikacijski znak 090). Dejstvo, da se neformalna zahteva ne šteje za vlogo v upravnem postopku še ne pomeni, da zahteve, čeprav prejete po telefonu in dokumentov, ki posledično zaradi nje še nastanejo, ne bi bilo potrebno evidentirati. Le na takšen način je namreč mogoče zagotoviti transparentnost poslovanja organa. To je še toliko bolj pomembno v primeru, ko organ zahtevi prosilca ne bi ugodil, ta pa bi se pritožil. Namreč v primerih, ko prosilec poda neformalno zahtevo za dostop do IJZ, ta ne uživa pravnega varstva⁴⁶.

3. Pregled zadeve št. 021-13/2016

1. Dne 22.4.2016 je CSD je prejel zahtevo prosilca za dostop do informacije javnega značaja. Na vlogo je navedel, da želi, da se mu informacije posredujejo v obliki datoteke po e-pošti. Vloga stranke je bila evidentirana pod številko 021.

- Določen klasifikacijski znak številke zadeve je nepravilen oziroma zadeva ni evidentirana v skladu z vsebino Enotnega načrta klasifikacijskih znakov za CSD št. 02200-13/2005 z 3. 9. 2007. Pod klasifikacijski znak 021 se evidentirajo: Poročila o upravnih postopkih, odločbe, sklepi, zapisniki o zaslišanjih, pooblastila za vodenje in odločanje v upravnem postopku, izločitev uradne osebe, izdaja potrdil iz uradnih evidenc (potrdilo o premoženjskem stanju, potrdilo o skupnem gospodinjstvu itd.), pravna pomoč (2). Vloge za posredovanje informacij javnega značaja se evidentirajo pod 090.

2. CSD je z dopisom št. 021-13/2016 z dne 28.4.2016 prosilcu posredoval informacije javnega značaja.

- Na dopisu je v glavi naslovnik naveden z naslovom prebivališča, na dopisu je odtisnjena stampiljka »odpremljeno 29.4.2016«, kar daje videz, da so bile prosilcu zahtevne informacije posredovane po navadni pošti in ne po e-pošti, saj na dokumentu ni navedenega načina odpreme dokumenta, to pa predstavlja kršitev določb 1. odstavka 169. člena UUP.

3. Upravni inšpektorici je CSD na dodatni poziv dne 11.11.2016 posredoval zadnjih 5 zadev, evidentiranih pod klasifikacijski znak 021.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da gre za t.i. dokumenti seznam, kamor CSD pravilno evidentira dokumente, ki se evidentirajo pod klasifikacijski znak 021, to so: prošnje za posredovanje podatkov, potrdila, itd.

4. Objava IJZ na spletu

Upravna inšpektorica je ob pregledu spletne strani CSD dne 8.11.2016 ugotovila, da CSD nima objavljenega kataloga IJZ in s tem vseh informacij IJZ, predpisanih v 10. členu ZDIJZ, s tem pa CSD krši določbo 8. člena ZDIJZ.

CSD v pripombah pojasni, da je Katalog informacij javnega značaja za vse CSD-je objavljen na spletni strani Skupnosti centrov za socialno delo Slovenije ter, da je njihova spletna stran nastala šele letos in se zaradi kadrovskih primanjkljajev počasi izpopolnjuje ter da bodo skladno z navodili upravne inšpektorice objavili katalog IJZ tudi na spletni strani CSD Piran.

⁴⁶ Glej 12. in 13. člen ZDIJZ.

VI. UKREPI

1. Upravna inšpektorica na podlagi 307. f člena ZUP direktorici Centra za socialno delo Piran ■

odreja:

➤ da se seznanijo z ugotovitvami tega inšpekcijskega nadzora in z ugotovitvami seznanijo tudi uradne osebe, ki vodijo in odločajo v upravnih postopkih;

➤ da v okviru svojih pristojnosti poskrbi:

a. na področju vodenja upravnih postopkov:

- da bo iz dokumentov zadev jasno razvidno, kdaj se je začel konkretni upravni postopek,
- za odpravo nepravilnosti pri obravnavi vlog (vsebinsko pravilna obravnava),
- da bodo uradne osebe zadeve reševale v okviru instruktorskih rokov,
- za odpravo ugotovljene nepravilnosti pri izdelovanju vabil in vabil na narok,
- za odpravo pomanjkljivosti glede izdelave zapisnikov,
- za odpravo nepravilnosti glede razlikovanja o tem, kdaj se piše zapisnik in kdaj uradni zaznamek
- da bodo vsebine uradnega zaznamka sestavljene v skladu z določbami 74. člena ZUP,
- za odpravo nepravilnosti glede izdelovanja odločb (uvod, izrek, obrazložitev, pouk o pravnem sredstvu, odredbe o vročanju),
- za odpravo nepravilnosti glede načina vročanja dokumentov v upravnem postopku,
- za odpravo ugotovljene nepravilnosti glede izmenjave podatkov in pridobivanja podatkov iz uradnih evidenc,
- da bodo odpravljene nepravilnosti pri sestavi sklepov o imenovanju izvedencev,
- za odpravo nepravilnosti pri ugotavljanju in potrjevanju dokončnosti in pravnomočnosti upravnih aktov,
- za dodatno strokovno usposabljanje uradnih oseb, ki vodijo upravne postopke;

b. na področju upravnega poslovanja:

- za ustrezno ravnanje z dokumentarnim gradivom (evidentiranje vhodnih, lastnih in izhodnih dokumentov, obveznost evidentiranja povezanih zadev),
- za odpravo nepravilnosti glede poslovanja s prejemno štampljko,
- za odpravo nepravilnosti pri opredeljevanju oziroma določanju pisarniških odredb za vročitev dokumentov,
- za odpravo nepravilnosti pri oblikovanju dokumentov (številka zadeve, številka dokumenta),
- za odpravo pomanjkljivosti pri pridobivanju podatkov iz uradnih evidenc,
- za odpravo nepravilnosti pri zagotavljanju dvojezičnosti na področju UUP,
- za dodatno strokovno usposabljanje uradnih oseb s področja upravnega poslovanja;

➤ da o sprejetih ukrepih pisno obvesti Inšpektorat za javni sektor do 30.12.2016, s predloženimi dokazili (detajlno poročilo o tem, na kakšen način je bilo/je poskrbljeno za vse odrejene ukrepe - s prilogami).

➤ Hkrati upravna inšpektorica predlaga:

- smiselno navajanje določbe 224.a člena ZUP⁴⁷ pod *Pouk o pravnem sredstvu*, saj bi odločbe lahko postale tudi prej izvršljive, stranke pa bi lahko na tej podlagi prej začele z uresničevanjem z odločbo priznanih pravic.

2. Upravna inšpektorica na podlagi 307. f člena ZUP ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak

predlaga:

⁴⁷ Če se pravici do pritožbe odpovedo vse stranke, ki so udeležene v postopku, postane odločba dokončna, ko se pritožbi odpove zadnja stranka.

- da se seznanijo z ugotovitvami tega zapisnika in v okviru svojih pristojnosti sprejme ustrezne ukrepe glede nadaljnjega zakonitega postopanja centrov za socialno delo v primerih:
 - izdaje upravnih aktov iz sistema ISCS/2, da bo le-ta omogočal izdajo zakonitih odločb v skladu z ZUP in materialnimi predpisi (številka odločbe; datum izdelave naj ne bo vezan na vpogled v podatke, sestava odločbe: uvod, izrek, obrazložitev odločb ter zagotovi tudi izdajo dvojezičnih odločb, zagotovi ustrezen način upoštevanja spremembe dohodka-ugotovitve str. 20,21),
 - upravljanja z dokumentarnim gradivom tako, da bo vzpostavljen enoten informacijski sistem za upravljanje z dokumentarnim gradivom za vse centre za socialno delo (ki bo ustrezno povezan z ISCS/2),
 - preučitev možnosti za specialno ureditev upravnega poslovanja centrov za socialno delo glede na specifičnost njihovih nalog (strokovne in upravne),
 - da centrom izda ustrezna navodila glede izvajanja materialnih predpisov, da ne bo prihajalo do nezakonitih odločb (npr. ugotovitve na str. 13),
- preučitev možnosti za spremembe ZUPJS v delu, ki se nanaša na vročanje in izvršljivost odločb tako, da bo v smeri *demokratske pravne ureditve*⁴⁸ odpravljena vezanost izvršljivosti odločbe na dan odpreme odločbe stranki.

Mag. Mateja Jaklič
UPRAVNA INŠPEKTORICA
INŠPEKTORICA SVETNICA

VROČITI:

- Direktorici CSD Piran ■, po e-pošti na naslov: gpcsd.piran@gov.si
- Ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak, po e-pošti na naslov: gp.mdds@gov.si

⁴⁸ Tako tudi P. Kovač, M. Remic v »Izvršljivost pred vročitvijo – tlakovec na poti v pekel neustavnosti, Pravna praksa, GV, 2016, št. 19, str. 6.